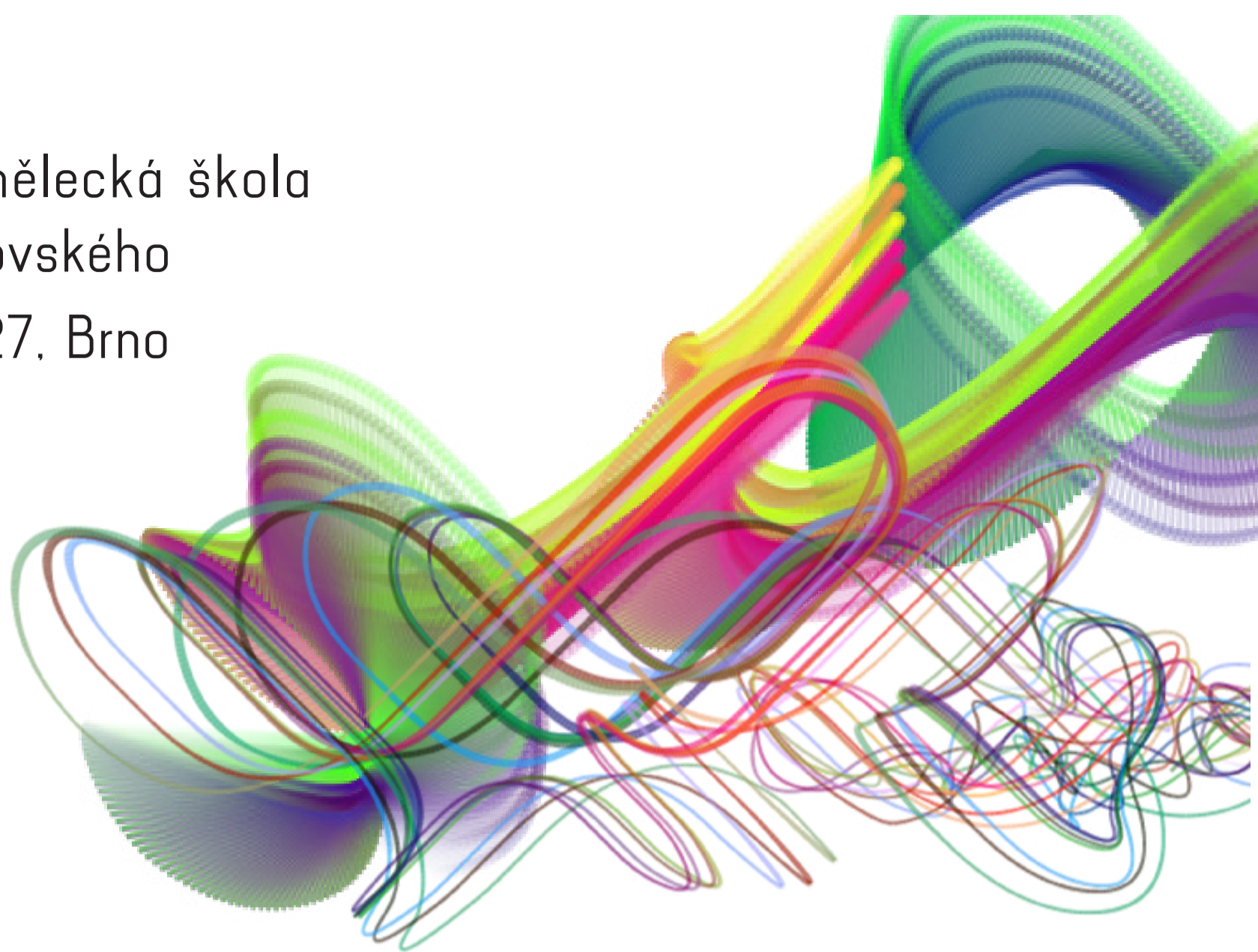
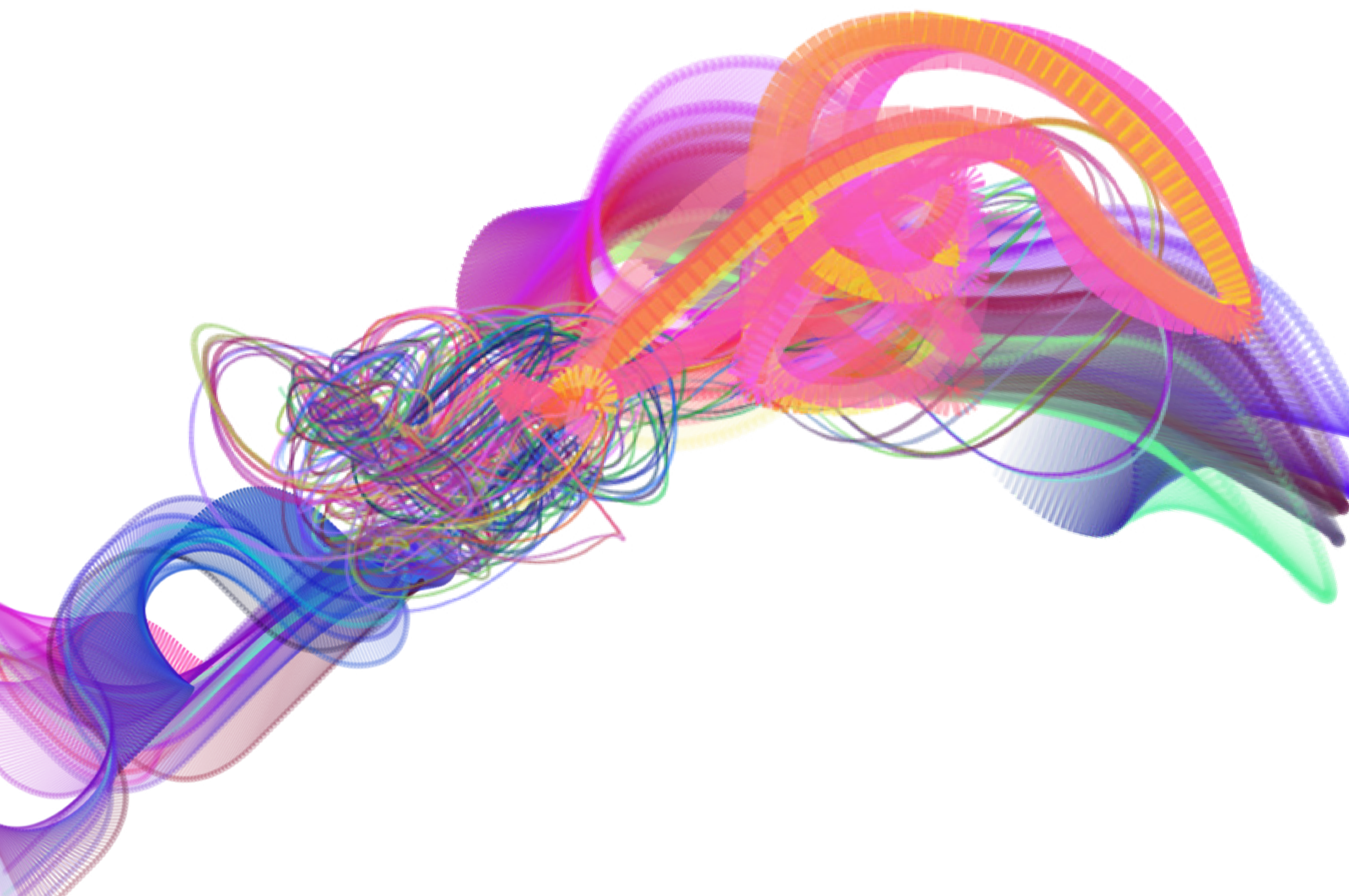

Základní umělecká škola
Pavla Křížkovského
Kristenova 27, Brno

ŠVP

Obsah

1.	IDENDIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1	Předkladatel	3
1.2	Zřizovatel.....	3
1.3	Platnost dokumentu.....	3
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	Počet oborů – čtyři umělecké obory.....	4
2.2	Historie školy, současnost	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	4
2.5	Vybavení školy a její podmínky	5
3.	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	5
4.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	6
4.1	Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci.....	6
4.2	Strategie pro kompetenci osobnostně sociální	6
4.3	Strategie pro kompetence kulturní	6
5.	Vzdělávací obsah uměleckých oborů	7
5.1	Hudební obor	7
5.1.1	Studijní zaměření Přípravná hudebně pohybová výchova, Přípravná hudební výchova a Přípravné studium	7
5.1.2	Studijní zaměření HRA NA KLAVÍR	10
5.1.3	Studijní zaměření HRA NA CEMBALO	14
5.1.4	Studijní zaměření HRA NA VARHANY	18
5.1.5	Studijní zaměření HRA NA HARFU	21
5.1.6	Studijní zaměření HRA NA HOUSLE.....	25
5.1.7	Studijní zaměření HRA NA VIOLU	28
5.1.8	Studijní zaměření HRA NA VIOLONCELLO.....	30
5.1.9	Studijní zaměření HRA NA KONTRABAS	34
5.1.10	Studijní zaměření HRA NA VIOLU DA GAMBA.....	36
5.1.11	Studijní zaměření HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU	39
5.1.12	Studijní zaměření HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU.....	43
5.1.13	Studijní zaměření HRA NA KLARINET	46
5.1.14	Studijní zaměření HRA NA HOBOJ	50
5.1.15	Studijní zaměření HRA NA FAGOT	53
5.1.16	Studijní zaměření HRA NA SAXOFON.....	56
5.1.17	Studijní zaměření HRA NA LESNÍ ROH.....	60

5.1.18	Studijní zaměření HRA NA TRUBKU	63
5.1.19	Studijní zaměření HRA NA BICÍ NÁSTROJE	66
5.1.20	Studijní zaměření HRA NA KYTARU	69
5.1.21	Studijní zaměření HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU	73
5.1.22	Studijní zaměření HRA NA AKORDEON.....	76
5.1.23	Studijní zaměření SÓLOVÝ ZPĚV	79
5.1.24	Studijní zaměření SBOROVÝ ZPĚV	83
5.1.25	Studijní zaměření DIRIGOVÁNÍ.....	84
5.1.26	Vyučovací předměty HUDEBNÍHO OBORU	85
5.2	VÝTVARNÝ OBOR	91
5.2.1	Přípravné studium	92
5.2.2	Základní studium I. Stupně	92
5.2.3	Základní studium II. Stupně	95
5.2.4	Studium pro dospělé.....	96
5.3	TANEČNÍ OBOR.....	97
5.3.1	Přípravné studium	98
5.3.2	Základní studium I. Stupně	100
5.3.3	Základní studium II. Stupně	103
5.3.4	Studium pro dospělé.....	104
5.4	LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR.....	105
5.4.1	Přípravné studium	105
5.4.2	Základní studium I. Stupně	106
5.4.3	Základní studium II. Stupně	109
5.4.4	Studium pro dospělé.....	110
6.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI	111
	VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	111
7.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	111
8.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	112
8.1	Hodnocení žáků.....	112
8.2	Vlastní hodnocení školy	113

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Pavla Křížkovského, s.r.o.

1.1 Předkladatel

Základní umělecká škola Pavla Křížkovského, s.r.o.
Kristenova 27, 624 00 Brno

IČO: 25330381

ředitel: MgA. BcA. et BcA. Martin Hroch, Ph.D., MBA

telefon: 541 224 508

e-mail: um.skola@gymum.cz

web: www.zusbrno.cz

1.2 Zřizovatel

Základní umělecká škola Pavla Křížkovského, s.r.o.

Kristenova 27, 624 00 Brno

zřizovatel: Ing. Pavel Matuška

telefon: 541 224 508

email: um.skola@gymum.cz

1.3 Platnost dokumentu

Datum platnosti: od 1. září 2021

V Brně 20. června 2021

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů - čtyři umělecké obory

hudební
výtvarný
taneční
literárně-dramatický

- v přípravném studiu pro děti ve věku 5-7 let
- v základním studiu I. stupně
- v základním studiu II. stupně
- ve studiu pro dospělé

Celková kapacita školy: 600 žáků

Tato kapacita školy je v posledních letech naplněna.

Místo výuky:

hlavní budova školy:	Kristenova 27, Brno-Komín
další pracoviště:	Pavlovská 16, Brno-Kohoutovice
další pracoviště:	Pastviny 70, Brno-Komín

2.2 Historie školy, současnost

Základní umělecká škola Pavla Křížkovského oslavila ve školním roce 2011/2012 dvacáté výročí svého založení. Poprvé otevřela hudební a výtvarné třídy svým žákům v roce 1991, to v prostorách augustiniánského opatství na Starém Brně (Mendlovo nám.). V roce 1997 se přestěhovala do staré školy za kostelem na Kristenově ulici v Brně-Komíně, kde sídlí dosud. K hudebnímu a výtvarnému oboru v roce 2005 přibýly také obory taneční a literárně-dramatický. V roce 2010 byla otevřena pobočka při ZŠ Pavlovská 16 v Brně-Kohoutovicích, kde pracují třídy výtvarné a třídy hudební: flétnová, klavírní, pěvecká a kytarová.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní umělecké školy Pavla Křížkovského je již řadu let stabilizovaný, věkově vyvážený a až na výjimky plně kvalifikovaný. Tvoří jej vynikající interní pedagogové, ale také externí odborníci z brněnské konzervatoře, hudební a divadelní fakulty JAMU, hráči Filharmonie Brno a jiných orchestrů a sdružení, členové významných baletních souborů, režiséři brněnských divadel, známé osobnosti výtvarného umění a další výkonní umělci.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

- hudební podvečery, koncerty hostů, vernisáže a výstavy, divadelní představení, taneční vystoupení

- absolventské projekty (spolupráce mezi jednotlivými obory)
- spolupráce s Gymnáziem P. Křížkovského s uměleckou profilací Brno
- spolupráce se ZŠ Pastviny 70, Brno-Komín a ZŠ Pavlovská 16, Brno-Kohoutovice (výchovné koncerty, divadelní představení)
- spolupráce s komínskými a dalšími brněnskými mateřskými školami (hudební pořady, koncerty, výtvarné dílny, divadelní představení)
- spolupráce s ÚMČ Brno-Komín a komínskou farností (vítání občánků, setkání komínských seniorů)
- spolupráce s brněnskými nemocnicemi (výzdoba nemocničních prostor)
- spolupráce s brněnskou konzervatoří (další vzdělávání pedagogů)
- spolupráce s ÚMČ Brno-Komín a komínskou farností (vítání občánku, setkání komínských seniorů)

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Základní umělecká škola Pavla Křížkovského využívá pro svoji činnost dvě různá pracoviště, která jsou dle jednotlivých oborů a předmětů standardně vybavena hudebními nástroji, Orffovým instrumentárem, audiovizuální a multimediální technikou, výtvarnými potřebami, malířskými stojany, lisy, keramickou pecí, zrcadly s tyčemi, jevištním pódium, světelnou i zvukovou technikou. Všechny učebny jsou plně pro výuku využity včetně školního (koncertního) sálu, baletní třídy, "divadelního sálu" i výtvarných ateliérů.

Škola disponuje základním inventářem hudebních nástrojů, které si mohou žáci za úplatu na určitou dobu pronajmout.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Zaměření školy

- poskytujeme základy uměleckého vzdělání a umělecký rozhled, učíme je poznávat a vážit si kulturních hodnot a předávat je budoucím generacím
- připravujeme žáky pro další umělecké směřování a vzdělávání, snažíme se z nich vychovat citově a kulturně bohaté osobnosti
- škola je součástí kulturního života města, školní umělecké projekty se staly součástí kulturní nabídky řady brněnských institucí a organizací; vedeme žáky k tomu, aby se aktivně podíleli na kulturním dění ve svém městě, regionu či republice
- věnujeme zvýšenou pozornost výuce předškolních dětí
- podporujeme a vytváříme spolupráci mezi jednotlivými uměleckými obory školy, připravujeme společné umělecké projekty
- škola nabízí žákům uplatnění v nejrůznějších souborech
- při výuce vytváříme atmosféru důvěry a vzájemného respektu mezi učiteli a žáky, dbáme na individuální přístup ke každému žákovi
- zapojujeme rodiče i veřejnost do dění školy
- při výuce vytváříme atmosféru důvěry a vzájemného respektu mezi učiteli a žáky
- dbáme na individuální přístup

Vize školy

- snaha o celostní rozvoj osobnosti žáka a soustavné pěstování jeho estetického vnímání
- snaha o zavádění moderních trendů a nových předmětů do výuky
- vedení k vlastní potřebě vyhledávání kultury
- budování rodinného typu školy – pěstování a prohlubování vzájemných vztahů mezi pedagogy, žáky i rodiči
- soustavná podpora dalšího vzdělávání pedagogů

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Na úrovni uměleckých oborů naší školy učitelé společně uplatňují níže uvedené postupy – výchovné a vzdělávací strategie – pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- vzájemnou interakcí probouzíme u žáka zájem o jeho obor
- srozumitelně předáváme teoretické a praktické vědomosti sloužící k uměleckému vyjádření
- využíváme vhodné metody a postupy, které žákovi umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření
- respektujeme osobnost žáka, na základě jeho schopností individuálně přistupujeme ke každému žákovi
- využíváním vhodných metod a postupů předáváme žákovi teoretické i praktické vědomosti o struktuře a obsahu díla

4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- teoreticky i prakticky seznamujeme žáky s pracovními návyky a poté je vyžadujeme
- při práci s žáky vytváříme příznivé podmínky pro vzájemnou komunikaci a spolupráci, vedeme žáky k aktivní účasti na výuce
- vedeme žáky k sebehodnocení tím, že jim umožňujeme srovnávání s výkony jiných žáků
- k lepším výkonům motivujeme žáky slovním hodnocením, pochvalou, známkou, možnostmi veřejného vystupování či účasti na soutěžích
- podporujeme účast žáků na veřejných prezentacích školy i mimo její rámec, vedeme je k účasti na kulturním dění školy a města

4.3 Strategie pro kompetence kulturní

- prostřednictvím vlastních uměleckých činností vedeme žáky k samostatnému, osobitému, přirozenému a kultivovanému vyjadřování v umělecké a v sociální komunikaci
- vlastním příkladem motivujeme žáky k účasti na uměleckých setkáních a diskutujeme s nimi o jejich názoru na kvalitu díla
- předáváme žákům kulturní základ do života, aby trvale a samostatně dokázali z nabytých vědomostí využít co nejvíce a byli schopni s nimi dále pracovat

- nahlížíme na umění z pohledu historických vztahů, propojení umění a vědy, umění a filozofie a prostředí, ve kterém žijeme
- uvědomujeme si, že čím větší je autorský podíl žáka, tím trvaleji si umělecké dílo zapamatuje
- seznamujeme žáky s díly klasických i moderních autorů, poskytujeme žákovi historický přehled o vývoji oboru
- dbáme, aby žák veřejně vystupoval na uměleckých akcích pořádaných školou a při jiných příležitostech a aby se jich účastnil i jako divák
- dbáme, aby žák získané vědomosti dokázal předat svým vrstevníkům a potomkům, popř. je využil v dalším studiu
- snažíme se vést žáka tak, aby nekončil uměleckou školou, ale šel dál ve svém vzdělání, žáka motivujeme k přípravě ke studiu na uměleckém gymnáziu, konzervatoři nebo na jiné střední či vysoké umělecké škole
- vedeme žáky k návštěvě a k účinkování na koncertech různých žánrů, aby tak přispívali k pěstování a předávání uměleckých hodnot a vedeme žáky ke kulturnímu chování při uměleckých akcích
- zapojujeme rodiče do spolupráce se školou a do podpory školy v jejích aktivitách

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1 Hudební obor

Vzdělávací obsah hudební oboru vychází z RVP ZUV: základem jsou vzdělávací oblasti Hudební interpretace a tvorba a Recepte a reflexe hudby.

5.1.1 Studijní zaměření Přípravná hudebně pohybová výchova, Přípravná hudební výchova a Přípravné studium

Učební plán

Přípravné studium A (pro žáky od 5 let)

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace	
	1. r.	2. r.
Přípravná hudebně pohybová výchova	1	1
Přípravná nástrojová výuka / Přípravný sólový zpěv*	0,5	0,5
Celkový minimální počet hodin	1,5	1,5

*výstupy Přípravné nástrojové výuky nebo Přípravného sólového zpěvu jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Přípravné studium B (pro žáky od 5 let)

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace	
	1. r.	2. r.
Přípravná hudebně pohybová výchova	1	1
Celkový minimální počet hodin	1	1

Přípravné studium C (pro žáky od 5 let)

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace	
	1. r.	2. r.
Přípravná nástrojová výuka / Přípravný sólový zpěv*	1	1
Celkový minimální počet hodin	1	1

*výstupy Přípravné nástrojové výuky nebo Přípravného sólového zpěvu jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Přípravné studium A (pro žáky od 6 let)

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace
	1. r.
Přípravná hudební výchova	1
Přípravná nástrojová výuka / Přípravný sólový zpěv*	0,5
Celkový minimální počet hodin	1,5

*výstupy Přípravné nástrojové výuky nebo Přípravného sólového zpěvu jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Přípravné studium B (pro žáky od 6 let)

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace
	1. r.
Přípravná hudební výchova	1
Celkový minimální počet hodin	1

Přípravné studium C (pro žáky od 6 let)

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace
	1. r.
Přípravná nástrojová výuka / Přípravný sólový zpěv*	1
Celkový minimální počet hodin	1

*výstupy Přípravné nástrojové výuky nebo Přípravného sólového zpěvu jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Poznámka:

- přípravná hudebně pohybová výchova (PHPV) je určena žákům předškolního věku od 5 let; výuka se uskutečňuje v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně
- přípravná hudební výchova (PHV) je určena žákům od 6 let; výuka se uskutečňuje v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně
- dle hudebních dispozic žáka může být v přípravném studiu zařazena hra na hudební nástroj (hra na klavír, hra na housle, hra na violoncello, hra na zobcovou flétnu, hra na kytaru, sólový zpěv – viz učební plány a učební osnovy jednotlivých studijních zaměření)

Přípravné studium II. stupně pro žáky od 14 let

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace
	1. r.
Přípravná nástrojová výuka / Přípravný sólový zpěv*	1
Celkový minimální počet hodin	1

*výstupy Přípravné nástrojové výuky nebo Přípravného sólového zpěvu jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Učební osnovy**Přípravná hudebně pohybová výchova (PHPV)***Žák*

- zná základní dětské lidové písně v rozsahu 5-6 tónů začínající na I., III., a V. stupni durového kvintakordu
- dokáže rozlišit vzestupnou a sestupnou melodii podle gest vyučujícího
- pohybem dokáže reagovat na tempové a dynamické změny (forte, piano, crescendo, decrescendo)
- pomocí hry na tělo či s použitím Orffova instrumentáře rytmizuje říkadla, pohybem umí doprovodit píseň
- dokáže zazpívat píseň v kolektivu i sólově, umí zopakovat krátký melodický i rytmický motiv
- podle zápisu i hodnoty rozezná notu čtvrtřovou a osminovou, dokáže je pohybem ztvárnit
- díky systematickému rozvíjení hudební představivosti dokáže dle individuálních schopností zahrát lidovou píseň na barevnou zvonkohru
- zná pojmy notová osnova, houslový klíč, rozlišuje notový zápis tónů c1 – g1.

Přípravná hudební výchova (PHV)*Žák*

- dokáže rozlišit zvuk a tón a zná vlastnosti tónu
- rozlišuje vzestupnou a sestupnou melodii
- dokáže zazpívat jednoduchou píseň
- umí rytmizovat říkadla pomocí hry na tělo či pomocí Orffových nástrojů
- zná nástroje Orffova instrumentáře a dokáže je použít
- při poslechu umí rozlišit kontrastní charakter jednoduchých skladeb (pochod, ukolébavka), kontrastní tempo a dynamiku
- umí se zapojit do hudebně pohybových a instrumentálních činností
- pozná notovou osnovu, houslový klíč
- umí notu celou, půlovou, čtvrtřovou a osminovou

- vyjmenuje hudební abecedu směrem nahoru (noty c1 – c2).

Přípravné studium II. stupně (PS II)

- žáci, kteří jsou zařazeni do studijního zařazení Přípravného studia II, začínají plnit výstupy na úrovni I stupně základního studia a směřují k naplnění výstupů II. stupně

5.1.2 Studijní zaměření HRA NA KLAVÍR

Přípravné studium I, II

Žák

- ovládá správné sezení u nástroje (pohybová a pocitová cvičení umožňující správné použití paží a zvládnutí měkké a barevné hry)
- je schopen orientace na klaviatuře
- ovládá improvizaci intervalů (prima – kvinta), transpozice říkadel a lidových písní v rozsahu kvinty
- využívá hry dvojhmatů při doprovodu říkadel a písní a při improvizaci
- ovládá hru říkadel a písní a zdokonaluje se v rozvíjení metro-rytmického cítění (tleskání, tanec, chůze, dirigování)
- zvládá základní druhy úhozů – portamento, legato, staccato (hra nejprve jedním prstem, postupné rozšiřování do pětiprstové polohy)
- je schopen číst současně v houslovém a basovém klíči (f – g1).

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- využívá pohybových a pocitových cvičení za účelem správného držení paže se sluchovou kontrolou tvorby klavírního tónu
- ovládá základní druhy techniky: technika hry celé paže, základy jemné motoriky – prstové techniky na prstových cvičeních
- je schopen rozlišení základní dynamiky – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo, zvládá hru z paměti s vědomým zapojením různých druhů paměti

- na hře jednoduchých písní a skladeb využívá odlišení nálady se sluchovou kontrolou tvorby klavírního tónu
- zvládá různé druhy taktů.

2. ročník

Žák

- zvládá hru stupnic dur 1. a 2. prstokladové skupiny, tónického kvintakordu, sextakordu a kvartsextakordu
- zvládá na vhodně zvolených prstových cvičeních a skladbách prstovou pohotovost při hře v rychlejších tempech
- je schopen vyjádřit obsah (náladu) skladby či písně, hudbu začíná vnímat jako možnost citového projevu
- rozeznává kvalitu klavírního tónu na základě pocitových a sluchových představ
- zvládá nezávislost paží – hru různých druhů úhozů a dynamiky
- při čtení hudebního textu využívá názornosti (klaviatura, notová osnova) i sluchové představy (intervalů, akordů)
- je schopen elementární pedalizace
- ovládá základní metrické, rytmické a tempové cítění
- je schopen improvizace jednoduchých lidových písní s doprovodem.

Postup při zařazování studijních úkolů se řídí podle individuálních potřeb žáka. Stupnice a akordy hraje žák zásadně z paměti s důslednou sluchovou sebekontrolou přesnosti, zvukové vyrovnanosti a plynulosti provedení.

3. ročník

Žák

- zvládá durové stupnice 1., 2. prstokladové skupiny využívá k nácvičku rytmických, úhozových a dynamických obměn
- zvládá uvědomělé tvoření tónu s hudební představou
- ve skladbách užívá pedálu současného a synkopického
- pro kvalitnější zvládnutí hudebního textu využívá všech druhů paměti
- rozlišuje různé hudební žánry (druhy tanců, ukolébavka, pochod aj.)
- při improvizaci lidových písní využívá různých druhů doprovodu.

Postup při zařazování studijních úkolů se řídí podle individuálních potřeb žáků. Jednotlivé technické i výrazové proky lze procvičovat přímo na vhodných skladbičkách a etudách. Všechny stupnice a akordy hraje žák z paměti. Průpravné rytmické varianty nehraje mechanicky, nýbrž s maximálním soustředěním na přesné a pohotové provedení.

4. ročník

Žák

- ovládá hru všech stupnic dur, stupnic moll od bílých kláves a hru akordů a obrátů k hraným stupnicím
- na stupnicích, prstových cvičeních či etudách rozvíjí technickou zručnost a úhozovou kulturu
- při hře využívá nejrůznějších rytmických, dynamických a úhozových variant
- je schopen samostatného studia jednodušších skladeb
- rozvíjí na kratších skladbách všechny druhy paměti
- podle možností je schopen provedení čtyřruční skladby

- ovládá transpozici jednoduchých lidových písní s doprovodem.

5. ročník

Žák

- zvládá při nácviu stupnic vyrovnanou hru v rychlejších tempech
- je schopen prohlubovat citlivost sluchu a pěstovat hudební představivost při studiu skladeb
- dovede na jednodušších skladbách využít samostatně pedál
- v polyfonní hře je schopen vedení hlasu
- je schopen rozlišit hudební žánry a stylová období
- podle schopností je schopen v improvizaci využít při doprovodu písní akordických značek
- dovede zahrát z listu jednoduché skladby.

6. ročník

Žák

- využívá různých rytmizací a artikulací při nácviu stupnic, čtyřhlasého akordu nebo velkého rozkladu T5
- na základě schopností a dovedností umí realizovat svou hudební představu a vystihnout obsah a náladu hraných skladeb
- při vědomé tvorbě klavírního tónu v různých dynamických odstínech je schopen sluchové představy, průběhu i následné sluchové kontroly
- zvládá harmonické struktury jednodušších skladeb
- je schopen vystihnout tempo podle charakteru skladeb
- v komorní hře (čtyřruční, klavírní spolupráce s jiným nástrojem) je schopen vzájemného dialogu (souhra, tempo, pulsace, shodné vystižení obsahu skladby, dynamika apod.)
- podle zájmu využívá při improvizaci i zábavnou a taneční hudbu.

7. ročník

Žák

- využívá stupnic a akordů ke zdokonalení probraných technických prvků a aplikuje je při studiu skladeb a improvizaci
- je schopen na základě svých pianistických dovedností zahrát snazší skladbu sólovou a dosáhnout souladu mezi technickou a hudební složkou
- je schopen rozlišovat základní hudební styly a žánry, rozlišuje hlavní zásady interpretace skladeb jednotlivých stylových období
- ovládá transpozice lidových písní s doprovodem základních harmonických funkcí
- zvládá rozbor skladeb po stránce formální, dovede samostatně řešit hudební a technické problémy, je schopen najít samostatně způsob nácviu
- aktivně se zapojuje do komorní hry nebo sborového zpěvu
- získané dovednosti je schopen využít ke studiu na II. stupni základní umělecké školy
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na klavír		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. a 2. ročník***Žák*

- využívá získaných dovedností ze studia I. stupně a prohlubuje je rozvíjením technické i výrazové složky
- poslechem koncertů nahrávek je schopen posuzovat, hodnotit a poznávat hudební literaturu
- dodržuje hlavní reprodukční zásady při interpretaci skladeb různého stylu a žánru
- ovládá na vyšší úrovni technickou stránku hry, nadále je schopen kultivovat klavírní tón
- je schopen plastického vedení hlasů, má smysl pro vedení hudební fráze
- je schopen hlubšího a oduševnělého projevu při reprodukci skladeb.

3. a 4. ročník*Žák*

- na základě získaných dovedností je schopen na přiměřeně náročných skladbách stylově čisté interpretace
- využívá všech dovedností k amatérskému muzicírování, zvládá jednodušší klavírní doprovody nebo se aktivně zapojuje do čtyřruční hry
- podle svých schopností a zájmu dovede vytvořit jednoduché stylizace doprovodů návštěvou koncertů a poslechem nahrávek profesionálních hudebníků rozvíjí své
- všeobecné znalosti o hudbě, hudebních stylech a žánrech
- získanými znalostmi se dovede orientovat v kulturním životě ve svém městě a aktivně se zapojuje do hudebního a kulturního života
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.3 Studijní zaměření HRA NA CEMBALO

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na cembalo		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- dodržuje základní cembalistické návyky – správné sezení u cembala, držení těla, rukou i postavení prstů, uvolnění hracího aparátu, koordinace rukou (pohybová i pocitová cvičení)
- prokáže schopnost hry na celé klaviatuře (menší rozsah, jiná menzura kláves, odlišná barva a materiál kláves)
- zvládne čtení notového zápisu v 10 - ti linkové osnově (+ délky not, rytmus, takt)
- použije úhozové varianty (portamento, staccato, legato, odtah)
- prokáže znalost kvality cembalového tónu, vyjadřuje charakter a náladu skladby
- realizuje sluchovou kontrolu a smysl pro přesnou reprodukci skladby (rytmus, iluzivní dynamika, prstoklad, frázování, artikulace)
- transponuje jednoduchá cvičení a písně
- disponuje základní dovedností ve hře sekundových melodických postupů, užije hladký podklad palce a překlad 2., 3. a 4. prstu
- zahraje hru dvojhmatů a akordů
- prokáže správné dýchání, uplatní volnost, jistotu a odvahu při hře.

2. ročník

Žák

- interpretuje v jednodušším notovém zápisu
- dodržuje uvolnění hracího aparátu, zpevní špičky prstů, obohatí drobnou prstovou techniku, propojí pohotovost a vyrovnanost prstových běhů
- využije své technické dovednosti, výrazové schopnosti, hudební představivost i metrorytmické citění
- zrealizuje stupnice a akordy dohromady v protipohybu v různých rytmických a úhozových variantách
- doprovází známé písně podle sluchu pomocí základních harmonických funkcí a transponuje je
- využije při hře artikulační a agogické prvky.

3. ročník

Žák

- prokáže znalost svých cembalistických návyků a dovednosti interpretací skladeb všech stylových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- interpretuje z paměti skladbu odpovídající jeho výrazovým a technickým dovednostem
- odliší výrazovými prostředky melodii a doprovod při interpretaci
- zahraje vybrané durové i mollové stupnice rovným pohybem dohromady v různých rytmických i úhozových variantách
- zrealizuje tónický kvintakord s obraty k dané stupnici dohromady
- využije sluchovou představu získanou poslechem
- prokáže znalost notového zápisu a zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- doprovodí lidové písně základními harmonickými funkcemi a je schopen jejich transpozice
- prokáže znalost obsahu hraných skladeb a použije přiměřené technické i výrazové prostředky při jejich interpretaci
- zvládne vázání dvojhmatů a akordů i s opakovaným tónem.

4. ročník

Žák

- zahraje etudy (jiná technická cvičení vhodná pro hru na cembalo) i přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- rozliší charakteristické rysy jednotlivých stylových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- vědomě rozvine kultivovanost své hry a úhozu
- zvládne jednoduché hodnocení svého výkonu
- zapojí se do kolektivní výuky - volí podle možností školy i svých individuálních schopností (komorní hra)
- rozvine získané dovednosti o další technické prvky, modifikuje své výrazové schopnosti
- zdokonalí svůj cit pro souhru a přirozenou muzikálnost
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy rovným pohybem dohromady
- doprovodí melodii podle sluchu s použitím harmonických funkcí a transponuje
- zahraje z listu na úrovni skladeb 1. ročníku.

5. ročník

Žák

- prokáže vyrovnanost pasážové techniky v rychlejších tempech
- vystihne náladu a charakter interpretované skladby
- při reprodukci skladeb dodržuje zásady správné interpretace na základě daných schopností a získaných dovedností
- předvede hru z listu a technickou pohotovost (např. v komorní hře)
- zrealizuje svůj cit pro souhru a schopnost podřídit se kolektivnímu výsledku
- zahraje stupnice v rovném pohybu v rychlejším tempu
- využije svou kultivovanost hry, citění hudební fráze a vedení hlasů
- rozlišuje základní zákonitosti stylové interpretace skladeb všech období a žánrů se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- vyjádří hodnocení výkonu svého i ostatních.

6. ročník*Žák*

- využije získané technické i výrazové dovednosti při studiu vybraných skladeb
- rozvine svoji technickou a hudební vyspělost pro spontánní hru přiměřených skladeb
- zahraje durové i mollové stupnice
- zahraje písně s doprovodem podle sluchu i akordových značek
- zhodnotí výkon svůj i druhých
- zrealizuje práci na skladbě, vyjádří její obsah, charakter a náladu
- využije svůj hudební vkus a cit pro kultivovanost hry
- zdokonalí své metroritmické cítění
- ztvární zásady stylové interpretace skladeb různých žánrů a stylů se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- samostatně určí tempo skladby na základě dosažených zkušeností, vypracuje oblouk fráze, vnímání skupin not jako celku, určí vrchol skladby, přiměřenou agogikou, vyhledá zajímavé harmonické postupy apod.
- využije znalostí z hudební teorie (intervalů, obraty akordů, akordických značek apod.) zejména při aktivní improvizaci a také pohotové hře z listu.

7. ročník*Žák*

- prokáže znalost základní klavírní a cembalové literatury
- respektuje a uplatní charakteristické rysy jednotlivých slohových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby a při hře využije znalosti vyjadřovacích charakteristik daných pro dané stylové školy (např. Francie, Itálie, Anglie...)
- prokáže schopnost rozlišit základní barokní styly, školy a repertoár (německá škola, italský styl, francouzští clavecinisté – styl non mesure, inegalité)
- zahraje stupnice a akordy v možnostech daných rozsahu klaviatury cembala
- zrealizuje samostudium snazších skladeb – aktivně uplatní hru z listu
- předvede dosavadní získané dovednosti hry na nástroj při interpretaci vybraných skladeb
- použije svůj smysl pro rytmus a určení tempa podle charakteru skladby
- prakticky uplatní získané dovednosti při hře z listu, doprovodu, komorní hře a improvizaci doprovodu písní dle akordových značek, tj. základy generálbasu, transpozici, kadenci apod.)
- interpretuje přirozenou hudební představivostí při zapojení sluchové sebekontroly podle stupně své vyspělosti
- rozvine práci se zvukem cembala, tj. tvorbu tónu, hru arpeggia
- seznámí se s principem barokního zdobení, osvojí si značení a správný způsob hry barokních ozdob
- pozná mechaniku nástroje, způsob rejstříkování (principy 8´ a 4´ rejstříků, loutnový rejstřík, popř. seznámení s dvoumanuálovým cembalem)
- zvládne interpretaci přiměřeně náročných skladeb po stránce výrazové, stylové i technické
- využívá dynamiku – rejstříkování (registrace cembala), tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku
- využívá sebehodnocení na podkladě získaných znalostí a dovedností
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na cembalo		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- použije získané cembalistické dovednosti a využívá je při studiu skladeb všech stylových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- využije všechny cembalistické návyky včetně úhozové a artikulační kultury, uplatní základy barokní artikulace a frázování
- zahraje všechny durové a mollové stupnice
- kombinuje zběhlost a technickou spolehlivost hry.

2. ročník*Žák*

- ovládne samostatnou práci se skladbou po stránce technické i výrazové
- využije kultivovanost a tvorbu cembalového tónu
- použije a rozvíjí sluchovou kontrolu při osvojování si správné artikulace a frázování
- využije a pozná principy starých prstokladů
- prokáže polyfonní myšlení
- vytvoří si vlastní úsudek a kritický postoj ke skladbě
- uplatní cembalo jako doprovodný nástroj, seznámí se s principy tzv. generálbasové hry
- zohlední doprovodnou funkci a vedení především basové melodie v levé ruce a správné harmonicko-melodické myšlení a vedení hlasů v pravé ruce
- prokáže znalost klavírní a cembalové literatury, profiluje se podle svých schopností a preferencí
- veřejně zahraje nastudovaný repertoár z paměti na určité umělecké úrovni.

3. ročník*Žák*

- použije všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých hudebních představ ve skladbách všech stylových období i žánrů se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- aktivně uplatní všechny své cembalistické dovednosti (včetně hry z listu) dle individuálních schopností a možností školy v komorní hře či cembalovém doprovodu
- prokáže znalost klavírní a cembalové literatury.

4. ročník*Žák*

- prokáže schopnost rozlišit základní barokní styly, školy a repertoár (německá škola, italský styl, francouzští clavecinisté – styl non mesure, inegalité)
- prokáže schopnost práce se zvukem cembala, tj. tvorbu tónu, hru arpeggia
- zrealizuje barokní zdobení, osvojuje si značení a správný způsob hry barokních ozdob
- pozná mechaniku nástroje, způsob rejstříkování (principy 8´ a 4´ rejstříků, loutnový rejstřík, popř. seznámení s dvoumanuálovým cembalem)
- uplatní cembalo jako doprovodný nástroj, seznámí se s principy tzv. generálbasové hry
- zrealizuje využití artikulace, správného úhozu a tvorbu cembalového tónu, tvorbu dynamiky způsobem hry a rejstříkováním, principy frázování
- v sólové hře rozliší způsob hry barokního francouzského přednesu, italského stylu a německých barokních polyfoniků, prezentuje tvorbu raně barokních autorů (tzv. ornamentalistů) a tvorbu rokokových a klasicistních autorů, popř. repertoár autorů 20. století
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.4 Studijní zaměření HRA NA VARHANY

Specifikem studijního zaměření Hra na varhany je interpretace skladeb z not. Absolventi studijního zaměření Hra na varhany se uplatní díky bohaté kulturní tradici regionu jako varhaníci v církevním prostředí nebo jako varhaníci při různých kulturních příležitostech. Studijní zaměření Hra na varhany – 1.-5. ročník je realizováno dle ŠVP studijního zaměření Hra na klavír. Dochází tedy k provázanosti studijního zaměření Hra na klavír a Hra na varhany.

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na varhany		1	1	1	1	1	1	7	
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	2	
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	5	
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	16	

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- zvládá elementární prvky klavírní techniky (portamento, legato, staccato, odtah)
- využívá základní pianistické návyky - využití váhy paží, přenášení váhy trupu, uvolněné pohyby
- orientuje se v pětiprstové poloze i v jejím rozšíření
- vědomě realizuje rytmickou složku studovaných skladeb
- využívá dynamických znamének
- orientuje se v houslovém i basovém klíči
- spolupracuje při interpretaci jednoduchých čtyřručních skladeb s učitelem
- pokouší se o hru z paměti
- realizuje hru z listu.

2. ročník

Žák

- navazuje na dovednosti z 1. ročníku
- zvládá hru stupnic protipohybem zvlášť nebo dohromady
- realizuje hru akordů s obraty k hraným stupnicím
- vědomě vnímá rytmickou složku
- používá elementární prvky klavírní techniky ve skladbách a dbá na znělost
- pokouší se o hru z paměti.

3. ročník

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- zvládá základní technické prvky
- zahraje stupnici dur nebo moll v protipohybu nebo rovným pohybem dohromady
- zvládá hru akordů s obraty k hraným stupnicím dohromady
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- používá pedál
- vnímá a interpretuje náladu skladby z paměti podle svých možností
- pokouší se v interpretaci hraných skladeb o rozlišení jednotlivých hudebních směrů.

4. ročník

Žák

- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- pokouší se o vyrovnanost hry stupnic v rovném pohybu dohromady
- hraje akordy s obraty v rovném pohybu dohromady
- pokouší se o interpretaci jednoduchých polyfonních skladeb
- snaží se o hru melodických ozdob
- zvládá hru skladeb různých hudebních útvarů

- umí používat pedál k hraným skladbám
- hraje z paměti.

5. ročník

Žák

- pokouší se o samostatné hudební myšlení
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu při interpretaci hraných skladeb
- zvládá hru stupnic v rovném pohybu dohromady
- zvládá hru čtyřhlasého akordu s obraty zvláště k hraným stupnicím
- využívá hry s pedálem
- hraje z paměti a interpretuje skladbu na veřejném vystoupení.

6. ročník

Žák

- zvládá základní dovednosti při hře na nástroj
- využívá registračních možností nástroje dle svých schopností
- čte jednoduchý notový zápis ve třech notových osnovách současně
- pracuje při hře s pojmy agogika, artikulace, frázování, melodické ozdoby
- manuálová technika – používá při hře specifické technické prostředky varhanní hry
- hraje kadenci v jednoduchých tóninách bez pedálu, zvládá hru jednoduchých cvičení a skladeb z listu přiměřeně svým schopnostem
- pedálová technika – při hře používá základní prvky pedálové techniky.

7. ročník

Žák

- využívá při hře skladeb větší nezávislosti rukou a nohou
- využívá při hře získané dovednosti se zvláštním zřetelem k polyfonní hře (artikulační a ornamentální zásady)
- umí používat základní registraci
- rozlišuje jednoduché barokní ozdoby
- hraje kadence v jednoduchých tóninách s pedálem
- hraje jednodušší skladby z listu
- využívá kadence při tvorbě jednoduchého doprovodu lidových písní hraných podle sluchové představy.

Základní studium II. stupně:

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na varhany		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- zabývá se jednoduchým komplexním rozbořem skladeb s důrazem na artikulační a ornamentální zásady, hudební formy, harmonii, vedení hlasů, sám navrhuje registraci barokních skladeb a jednodušších skladeb vzniklých po roce 1830, navrhuje výraz
- tvoří jednoduché doprovody lidových písní a dalších melodií hraných podle sluchové představy.

2. ročník

Žák

- navrhuje vhodné střídání manuálů
- hraje skladby z listu přiměřené jeho schopnostem.

3. ročník

Žák

- zvládá hru kadencí (i rozšířených o 2. a 6. stupeň)
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise se značkami generálbasu.

4. ročník

Žák

- čte velmi jednoduchý notový zápis v tenorovém a altovém klíči
- orientuje se ve varhanní literatuře.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.5 Studijní zaměření HRA NA HARFU

Harfa je jedním z nejstarších strunných, drnkacích nástrojů bez hmatníku. Dnešní doba umožňuje širokou nabídku nástrojů od irských, u nás lidových-háčekových harf přes harfy chromatické, pedálové-koncertní až k harfám elektronickým. Tím je umožněno hrát písně různých stylových období, klasickou hudbu i popové a jazzové skladby.

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na harfu		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- osvojí si základní návyky (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)
- orientuje se na strunách
- ovládá hru dvojhmatů v prstových cvičeních používá všechny 4 prsty obou rukou
- dle individuálních schopností hraje z paměti jednoduché skladbičky nebo lidové písničky.

2. ročník*Žák*

- prohlubování orientace v notové osnově (noty nad i pod osnovou)
- zvládá podkládání ve stupnici C dur a trojzvuk ve formě „stroze“
- ovládá souhru pravé a levé ruky v jednoduchých písničkách
- hraje z paměti skladby, obtížností odpovídající jeho schopnostem
- osvojuje si návyky pro samostatnou přípravu používá přeladovací háčky v několika základních tóninách (C dur, G dur, Es dur).

3. ročník*Žák*

- využívá základní návyky a dovednosti, používá základní technické prvky hry (základní úhozy s ohledem na kvalitu tónu, základní prstovou techniku)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zvládá hru stupnice přes 2 oktávy, trojzvuk ve formě „stroze“ a „rozložené“, obraty kvintakordu dur
- prstová cvičení střední obtížnosti
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu dle svých individuálních schopností
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se dle svých schopností v souhře s dalším nástrojem, používá ladící háčky během hry.

4. ročník

Žák

- ovládá několik způsobů hry stupnic (rovný pohyb, protipohyb, prstoklad 1-2, 2-3, 3-4)
- trojzvuk stroze, rozloženě, arpeggio
- prstová cvičení střední obtížnosti (klouzání palce)
- rozvíjí hudební paměť
- podle svých schopností hraje jednoduché písničky podle sluchu s doprovodem (T,S,D)
- tvoří tón s vyšší kulturou zvuku.

5. ročník

Žák

- zdokonaluje prstovou techniku v rychlejším tempu
- hraje plynule ve vyšších polohách
- běžně používá ladící háčky během hry
- ovládá doprovod podle základních akordických značek
- hraje stupnice v sextách
- prohlubuje rytmické cítění
- je schopen samostatně tvořit jednoduché prstoklady
- využívá jemnější odstíny výrazových prostředků podle svých schopností, doprovází zpěv nebo melodický nástroj.

6. ročník

Žák

- hraje stupnice v terciích, dle svých schopností v rychlém tempu
- trojzvuky stroze, rozloženě, arpeggio a malý rozklad
- využívá všech tónin ladících háček (Es dur, B dur, F dur, C dur, G dur, D dur, A dur, E dur)
- podle svých schopností se uplatňuje v komorní hře.

7. ročník

Žák

- ovládá základní nástrojovou techniku (přeladovací háčky, prstová technika střední obtížnosti)
- hraje plynule ve všech polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů i žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních uskupeních.

Základní studium II. stupně:

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na harfu		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební plán**1. ročník***Žák*

- Zdokonaluje se ve složitějších rytmických útvarech
- prohlubuje hudební cítění a paměť
- je schopen hry z listu u snadnějších skladeb
- hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- rozvíjí svoje schopnosti v rámci komorní hry.

2. ročník*Žák*

- Zdokonaluje se ve složitějších rytmických útvarech
- prohlubuje hudební cítění a paměť
- je schopen hry z listu u snadnějších skladeb
- hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- rozvíjí svoje schopnosti v rámci komorní hry.

3. ročník*Žák*

- ovládá všechny technické prvky a různé techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní hře
- využívá svých posluchačských a interpretačních dovedností.

4. ročník*Žák*

- ovládá všechny technické prvky a různé techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní hře
- využívá svých posluchačských a interpretačních dovedností.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.6 Studijní zaměření HRA NA HOUSLE**Přípravné studium I, II***Žák*

- dokáže popsat části houslí a smyčce
- předvede uvolňovací cvičení celého těla vedoucí ke správnému držení nástroje
- ovládá správné držení houslí a správný postoj při hře na housle
- předvede optimální postavení levé ruky a probíraný prstoklad hrou pizzicato
- zvládá vyrovnanou hru smyčcem na prázdných strunách a překlony přes struny
- umí hrát celým smyčcem, ovládá dolní a horní polovinu smyčce.

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- ovládá správné návyky držení houslí a smyčce
- umí vytvořit tón pizzicato i arco
- dovede hrát csm, dp, hp (základní dělení smyčce)
- zvládá probíraný prstoklad v základní poloze na všech strunách
- je schopen zahrát jednoduchou píseň nebo skladbičku z paměti.

2. ročník*Žák*

- umí používat základní smyky (détaché, legato) a jejich kombinace
- ovládá smyčec ve všech jeho částech při přechodech přes struny
- využívá hru forte a piano, crescendo a decrescendo při hře různých rytmických hodnot

- zvládá prstoklad dur i moll a jejich kombinace
- zahraje vybranou stupnici s rozsahem jedné oktávy
- je schopen zahrát přednesovou skladbu menšího rozsahu z paměti.

3. ročník

Žák

- ovládá základní návyky a dovednosti, správné držení těla a nástroje, postavení rukou a používá základní technické prvky hry
- ovládá smyky détaché, martelé, legato a staccato a jejich kombinaci
- zvládá dělení smyčce ve všech částech
- ovládá prstoklady dur i moll v základní poloze na všech strunách
- dokáže rozpoznat frázi
- zvládá jednoduché dvojzvuky
- je schopen vyjádřit náladu skladby jednoduchými výrazovými prostředky a zahrát ji z paměti.

4. ročník

Žák

- je schopen tvorby poměrně kvalitního tónu s použitím vibrata
- pracuje s výrazem skladby
- v základní poloze zvládá všechny prstokladové kombinace
- hraje ve 2. a 3. poloze a flažolet
- hraje přesně rytmicky dle předepsaného tempa
- zvládá smyky v triolách a tečkovaném rytmu
- je schopen hry z listu
- zahraje dur i moll stupnice v rámci dvou oktáv s rozloženými kvintakordy.

5. ročník

Žák

- je schopen zahrát skladby různých slohových období
- zvládá skákavé smyky (spiccato, řadové staccato)
- je schopen hrát v probíraných polohách 1., 2. a 3. a zvládá plynulou výměnu poloh
- zvládá jednoduché dvojhmaty
- zná a zahraje melodické ozdoby
- zahraje dur i moll stupnici v rámci dvou oktáv s rozloženými kvintakordy v různých rytmických i smykových kombinacích.

6. ročník

Žák

- zvládá kombinace všech probraných smyků
- využívá 4. a 5. polohu
- zahraje základní dvojhmaty
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- hraje etudy vyšší obtížnosti s různými technickými obtížemi v rychlejších tempech.

7. ročník

Žák

- umí využívat smyčce ve všech jeho částech a ovládá základní dynamiku smyčce

- zvládá hru v 1. - 5. poloze a dobře zvládá výměny
- zná různá slohová období a volí vhodné výrazové prostředky k vyjádření charakteru skladby
- dbá na tónovou, intonační a rytmickou sebekontrolu
- hraje etudy náročnějšího charakteru s více technickými i výrazovými prostředky najednou
- zahraje z not skladbu závažnějšího charakteru (sonáta, koncert)
- zahraje z paměti vybranou skladbu dle svých možností
- je schopen hrát v komorních uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na housle		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. - 2. ročník

Žák

- využívá získaných dovedností ze studia I. stupně a prohlubuje je rozvíjením technické i výrazové složky
- hraje od základní až po 9. polohu, skákavé smyky, legato
- zná různá slohová období, interprety a houslovou literaturu
- na základě získaných dovedností je schopen na přiměřeně náročných skladbách stylově čisté interpretace
- poslechem koncertů nahrávek je schopen posuzovat, hodnotit a poznávat hudební literaturu
- dodržuje hlavní reprodukční zásady při interpretaci skladeb různého stylu a žánru
- ovládá na vyšší úrovni technickou stránku hry, nadále kultivuje houslový tón
- je schopen hlubšího a oduševnělého projevu při reprodukci skladeb.

3. - 4. ročník

Žák

- umí samostatně vybrat vhodnou skladbu, zvolit správné prstoklady, smyky a výrazové prostředky
- dokáže nastudovanou skladbu kvalitně interpretovat
- zvládá samostatně pracovat s kvalitou a barvou tónu
- umí si vytvořit názor na vlastní interpretaci a posoudit interpretaci jiných hudebníků
- žák využívá všech dovedností k amatérskému muzicírování
- návštěvou koncertů a poslechem nahrávek profesionálních hudebníků je schopen prohlubovat si své všeobecné znalosti o hudbě, hudebních stylech a žánrech

- na základě získaných znalostí a dovedností je schopen se aktivně zapojit do hudebního a kulturního života ve městě nebo obci
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.7 Studijní zaměření HRA NA VIOLU

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- popíše části nástroje
- umí správně uchopit violu i smyčec a správně se ke hře postavit
- zvládá hru písni pizzicato
- ovládá stupnice v probíraném prstokladu v základní poloze
- zvládá správný tah smyčce dolní a horní polovinou smyčce
- zvládá hru přes struny a hru legato
- hraje v základní poloze jednoduché lidové písně a skladbičky menšího rozsahu
- orientuje se ve violovém klíči.

2. ročník

Žák

- ovládá intonační sebekontrolu
- umí používat základní smyky (détaché, legato, martélé) a jejich kombinace
- ovládá smyčec ve všech jeho částech při přechodech přes struny
- využívá hru forte a piano, crescendo a decrescendo při hře různých rytmických hodnot
- zvládá prstoklad dur i moll a jejich kombinace
- zahraje vybranou stupnici s rozsahem jedné oktávy.

3. ročník

Žák

- zvládá jednoduché dvojjzvuky
- samostatně pracuje s tónem, dbá na intonační sebekontrolu
- zvládá hru staccato, détaché a legato
- dokáže rozpoznat frázi a pracuje s ní
- využívá dynamiku – crescendo, decrescendo.

4. ročník

Žák

- pracuje s kvalitou tónů – vibrato, dynamické odstíny
- využívá přirozené flažolety
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- zvládá hru v komorní hře
- zvládá hru v nižších polohách
- hraje v 1., 2. a 3. poloze.

5. ročník

Žák

- zvládá hru vybraných stupnic přes 3 oktávy
- orientuje se v tenorovém klíči
- zvládá smyky v triolách a v tečkovém rytmu
- je schopen hry v probíraných polohách, dokáže plynule přecházet do jednotlivých poloh
- využívá zpěvnost violového tónu, hudební práce
- je schopen zahrát skladby různých slohových období
- zvládá hru z listu
- zvládá hru jednoduchých dvojhmatů.

6. ročník

Žák

- hraje intonačně jistě v polohách 1. - 5.
- zvládá hru stupnic dur i moll přes 3 oktávy i s rozloženými kvintakordy
- využívá kvalitu tónů v probíraných druzích smyku
- zvládá kombinace všech probíraných smyků
- je schopen nastudovat skladbu vyšší obtížnosti a delšího rozsahu
- hraje etudy vyšší obtížnosti s různými technickými obtížemi v rychlejších tempech.

7. ročník

Žák

- upevňuje získané dovednosti z předchozích let
- samostatně pracuje s kvalitou tónů, umí využívat smyčce ve všech jeho částech a ovládá základní dynamiku smyčce
- hraje etudy náročnějšího charakteru s více technickými i výrazovými prostředky najednou
- dokáže sebekriticky hodnotit vlastní výkon i výkony ostatních
- zahraje z not skladbu závažnějšího charakteru (sonáta, koncert)
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na violu		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. - 4. ročník***Žák*

- využívá obtížnější způsoby smyku
- samostatně pracuje s kvalitou tónu
- má vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- rád se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.8 Studijní zaměření HRA NA VIOLONCELLO**Přípravné studium I, II***Žák*

- je schopen vytvářet správné elementární návyky při hře na nástroj
- dovede využívat rytmické cítění
- je schopen popsat nástroj a části smyčce
- dovede správně sedět u nástroje
- zvládá oddělený nácvik držení nástroje a smyčce
- dovede hrát různými částmi smyčce na prázdných strunách
- zvládá postavení prstů levé ruky ve 2. poloze
- zvládá hru pizzicato a arco
- je schopen zahrát jednoduchou píseň a cvičení na 2 strunách.

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na violoncello		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- je schopen vytvářet smysl pro kvalitu tónu a rozvíjet intonační představivost
- je schopen číst noty v F klíči v rámci 2. polohy
- umí rozvíjet melodickou a rytmickou představivost pomocí lidových písní
- je schopen orientovat se ve hře v 2. poloze
- zvládá hru celým smyčcem, dolní a horní polovinou smyčce
- ovládá hru legato, détaché
- umí stupnice v rozsahu jedné oktávy
- dovede zahrát jednoduchou píseň či skladbičku z paměti.

2. ročník*Žák*

- používá základní prstoklady na více strunách
- dokáže zkoordinovat obě ruce
- zvládá přechody na vedlejší strunu
- uplatňuje intonační sebekontrolu
- zvládá stupnice v základní poloze
- je schopen rozvíjet základní dynamické odstíny
- je schopen hrát z paměti
- umí využívat široké polohy
- ovládá hru legato, staccato
- je schopen zahrát stupnici v rozsahu dvou oktáv.

3. ročník*Žák*

- ovládá základní prstoklady v kombinaci na více strunách
- zvládá výměnu základní a 7. polohy
- je schopen samostatné práce s tónem
- zvládá hru staccato
- využívá dynamiku – crescendo, decrescendo
- zvládá naladit svůj nástroj

- zvládá hru smyčcovou technikou detaché, martelé a legato
- dokáže pracovat s tónem, prohlubovat sluchovou představivost, upevňovat intonační cítění
- zvládne hru stupnice přes dvě oktávy
- zvládne hru moll stupnice
- dokáže hrát z listu.

4. ročník

Žák

- je schopen využívat hry s vibratem
- je schopen intonační sebekontroly
- zvládá rozšířené polohy oběma způsoby
- dokáže výměnu do rozšířených poloh
- využívá přirozené flažolety
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- je schopen zapojit se do komorní hry
- zvládá hru některých stupnic přes 2 oktávy a také v široké poloze
- je schopen číst v tenorovém klíči
- dokáže výměny poloh mezi 2. a 7. polohou.

5. ročník

Žák

- zvládá výměnu poloh
- zvládá hru s vibratem
- ovládá čtení not v tenorovém klíči
- ovládá hru jednoduchých dvojhmatů
- je schopen hrát stupnice durové a mollové, prstová cvičení, etudy a přednesové skladby podle individuálních hráčských schopností a stupně individuálního vývoje
- je schopen se zaměřit na zvukovou stránku a uvolněnost hry.

6. ročník

Žák

- zvládá hru vybraných stupnic přes 3 oktávy
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen sluchové sebekontroly
- ovládá hru z paměti u přiměřeně obtížných skladeb
- je schopen tvořit kvalitní tón po všech stránkách
- dokáže rozvíjet výrazové složky hry s použitím vibrata a dynamických odstínů
- je schopen samostatného studia
- zvládá hru z houslového klíče
- ovládá hru základní palcové polohy.

7. ročník

Žák

- je schopen číst notový zápis a orientuje se v něm
- zvládá obtížnější způsoby smyku
- dokáže využívat plynulé výměny do vyšších poloh
- zvládá základní dvojhmaty
- dokáže pod vedením učitele rozvíjet vlastní hudební představy

- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- využívá při hře všechny možnosti dynamického a barevného odstínění kvalitního tónu
- samostatně zhodnotí vlastní výkon
- je schopen veřejně vystupovat
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na violoncello		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. - 4. ročník

Žák

- je schopen volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a využívá široké spektrum druhů smyků
- je schopen číst v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičení a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dokáže si vytvořit názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- je schopen veřejně vystupovat
- je schopen hrát v komorních nebo souborových uskupeních
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.9 Studijní zaměření HRA NA KONTRABAS

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na kontrabas		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- umí popsat nástroj a osvětlit jeho využití v hudbě
- umí popsat ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- ovládá správné držení nástroje, základy techniky hry
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- užívá správné postavení levé ruky
- při hře využívá hru na prázdných strunách.

2. ročník

Žák

- ovládá notaci základní a 1. polohy
- ovládá hru jednoduchého rytmického motivu z paměti
- používá synchronizaci pravé a levé ruky
- při hře využívá dynamiku přednesu
- rozvíjí techniku hry na nástroj
- zná a používá uvolňovací cviky
- užívá správné držení smyčce.

3. ročník

Žák

- ovládá kompletní notaci do 1. polohy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- dle svých individuálních schopností hraje stupnice F dur, B dur s rozloženými akordy
- dle svých individuálních schopností hraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a vyjadřuje jí elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- využívá základní technické návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení levé ruky, držení smyčce).

4. ročník*Žák*

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- zvládá hru s přesuny ze základní do 1. polohy
- je schopen intonační sebekontroly
- využívá tónovou kulturu přednesu
- zapojuje se do komorní hry
- využívá technické a výrazové prostředky.

5. ročník*Žák*

- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- orientuje se v notaci a prstokladu na hmatníku do 2. polohy
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- ovládá dosud probrané technické prvky.

6. ročník*Žák*

- orientuje se v akordických značkách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- zvládá hru z listu a hru z paměti
- připravuje se samostatně na vystoupení
- uplatňuje se při hře v komorních (souborových) uskupeních.

7. ročník*Žák*

- ovládá základní nástrojovou techniku, hraje s tónovou kulturou
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- podle svých individuálních schopností doprovází podle notace i akordických značek a vytváří vlastní doprovod
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na kontrabas		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- samostatně se připravuje na vystoupení
- samostatně studuje přiměřeně obtížnou skladbu a vkládá do ní vlastní projev
- ovládá funkci pravé i levé ruky (spiccato, martelé).

2. ročník

Žák

- využívá výměny poloh a používá jejich spojování
- dodržuje intonační čistotu a tónovou kulturu
- ovládá techniku hry (držení smyčce, uvolněnost pravé ruky, správná funkce zápěstí)
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

3. ročník

Žák

- zvládá vyšší polohy a jejich výměnu
- využívá vibrata k dosažení zesílení tónu s důrazem na jeho čistotu a intonační přesnost
- samostatně se připravuje na vystoupení
- zvládá kombinaci smykových variant
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

4. ročník

Žák

- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- připravuje se na svoji hudební kariéru
- dokáže ocenit kvalitu hudebního díla
- dokáže vyhledat zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.10 Studijní zaměření HRA NA VIOLU DA GAMBA

Přípravné studium I, II

Žák

- je schopen vytvářet správné elementární návyky při hře na nástroj
- dovede využívat rytmické cítění
- je schopen popsat nástroj a části smyčce
- dovede správně sedět u nástroje
- zvládá oddělený nácvik držení nástroje a smyčce
- zvládá postavení prstů levé ruky na hmatníku v základní poloze

- zvládá hru pizzicato a arco
- je schopen zahrát jednoduchou melodii nebo skladbu

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na violu da gamba		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- je schopen vytvářet smysl pro kvalitu tónu a rozvíjet intonační představivost
- je schopen číst noty v basovém klíči
- dokáže rozvíjet melodickou a rytmickou představivost pomocí jednoduchých nápěvků
- zvládá hru celým smyčcem, dolní a horní polovinou smyčce
- ovládá hru legato, détaché
- zvládne zahrát stupnice v rozsahu jedné oktávy
- dovede zahrát jednoduchou melodii či skladbičku z paměti.

2. ročník

Žák

- používá základní prstoklady na více strunách
- dokáže zkoordinovat obě ruce
- zvládá přechody na vedlejší strunu
- uplatňuje intonační sebekontrolu
- je schopen rozvíjet základní dynamické odstíny
- je schopen hrát z paměti
- je schopen číst noty v basovém a částečně v altovém klíči
- je schopen užívat základní principy akordické hry.

3. ročník

Žák

- ovládá základní prstoklady v kombinaci na více strunách
- je schopen číst noty v basovém i v altovém klíči
- využívá dynamiku – crescendo, decrescendo
- zvládá naladit svůj nástroj
- zvládá základní hmatové překlady prstů levé ruky v akordech

- dokáže pracovat s tónem, prohlubovat sluchovou představivost, upevňovat intonační cítění
- zvládne hru moll stupnice
- dokáže hrát z listu skladby přiměřené náročnosti.

4. ročník

Žák

- je schopen intonační sebekontroly
- je si vědom historického vývoje a kontextu nástroje
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- je schopen zapojit se do komorní hry
- zvládá základní principy melodického bassa continua
- je schopen základní harmonické orientace v rámci svého nástroje
- je schopen číst v basovém, altovém a částečně v houslovém klíči
- je schopen přehmatů poloh levé ruky v akordech.

5. ročník

Žák

- ovládá polohové přehmaty během střídání akordů
- zvládá hru melodického bassa continua z listu
- je schopen příslušné artikulace v rámci pravidel intervalových kroků a skoků
- ovládá čtení not v basovém, altovém a houslovém klíči
- ovládá hru jednoduchých akordů a dvojhmatů
- je schopen hrát prstová cvičení a stupnice durové i mollové
- je také schopen hrát přednesové skladby podle individuálních hráčských schopností a stupně individuálního vývoje
- je schopen se zaměřit na zvukovou stránku a uvolněnost hry.

6. ročník

Žák

- ovládá více způsobů artikulace včetně mírného staccata
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen sluchové sebekontroly
- ovládá hru z paměti u přiměřeně obtížných skladbách
- je schopen tvořit kvalitní tón po všech stránkách
- dokáže rozvíjet výrazové složky hry s použitím vibrata a dynamických odstínů
- vnímá základní principy historicky poučené interpretace
- je schopen samostatného studia
- zvládá hru v basovém, altovém, houslovém a částečně v sopránovém klíči
- ovládá hru ve vyšších polohách nástroje nad 7. pražcem

7. ročník

Žák

- je schopen základu čtení historického notového zápisu a tabulatur
- zvládá obtížnější způsoby smyku
- dokáže využívat plynulé výměny poloh levé ruky v akordech i dvojhmatech
- je schopen samostatně přemýšlet o prstokladech v melodických i akordických pasážích
- dokáže pod vedením učitele rozvíjet vlastní hudební představy

- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- využívá při hře všechny možnosti dynamického a barevného odstínění kvalitního tónu
- samostatně zhodnotí vlastní výkon
- je schopen veřejných sólových výstupů
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na violu da gamba		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. - 4. ročník

Žák

- je schopen volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a dokáže interpretovat historické ornamenty z notového zápisu
- je schopen číst v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičení a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dokáže si vytvořit názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- je schopen veřejně vystupovat
- je schopen hrát v komorních nebo souborových uskupeních
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.11 Studijní zaměření HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Přípravné studium I, II

Žák

- je seznámen s nástrojem a jeho typickým zvukem
- ovládá držení nástroje, základy žeberně-bráničního dýchání, artikulaci
- umí pracovat se zvukem nástroje (zvukové hry)

- reprodukuje učitelem předehranou zvukovou ukázkou
- interpretuje jednoduché a krátké rytmické modely
- rozvíjí tonální citění a hudební představivosti hraním lidových písní.

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- je seznámen s nástrojem, jeho konstrukcí a údržbou
- ovládá správný postoj při hře, držení nástroje a základy prstové techniky
- je schopen interpretovat jednoduché skladby s důrazem na kvalitu tónu v rámci svých možností
- ovládá základy notového zápisu
- hraje noty celé až osminové včetně noty půlové s tečkou a příslušné pomlky
- zvládá základy dechové techniky
- ovládá artikulační slabiky
- využívá elementární rozsah nástroje
- zvládá hru tenuto a legato
- je schopen sluchově analyzovat a zopakovat jednoduchý melodický úryvek
- je schopen interpretovat krátkou jednoduchou píseň z paměti s doprovodem harmonického či melodického nástroje.

2. ročník

Žák

- využívá žeberně-brániční dýchání, kvalitu tónu a rytmické citění
- ovládá základy hmatové a prstové techniky
- kontroluje správný postoj při hře a držení nástroje
- zdokonaluje se v dalších tónových a dechových cvičení
- rozvíjí rytmické citění a sluchovou kontrolu
- hraje stupnice a tónické kvintakordy podle probraných hmatů a v rozsahu studovaných škol
- rozlišuje základní druhy artikulací (nasazovaně, legato, staccato)
- je seznámen s metronomem a jeho funkcí
- žák je schopen dle svých možností dále hrát z paměti

- je schopen veřejně vystupovat.

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti – správné držení těla a nástroje, práce s dechem a artikulací a s prstovou technikou
- zná noty šestnáctinové až celé a čtvrté, půlové a osminové s tečkou a příslušné pomlky
- používá základní technické prvky hry – nasazení tónu, prstová technika
- pracuje s tónem, dechovou technikou a intonací
- ovládá artikulaci tenuto, staccato, legato
- rozlišuje jednoduché hudební útvary a jejich notový zápis
- postupně zrychluje stupnice a vybraná cvičení či úryvky ze skladeb
- je schopen hrát podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem (melodickým nebo harmonickým).

4. ročník

Žák

- využívá další hudební nástroj (altová flétna)
- zvládá dechovou techniku, zvládá principy vhodného umístění nádechu ve skladbě nebo etudě
- rozvíjí tónovou kulturu a dbá na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- využívá při hře artikulaci slabiky
- používá další výrazové prostředky
- ovládá čtení v taktech osminových a alla breve
- rozvíjí své interpretační schopnosti pomocí přiměřených skladeb různých stylových období, především baroka a současnosti
- je schopen dle možností hry na altový nástroj
- je schopen zahrát jednoduchý notový part v souboru
- je schopen veřejně vystupovat.

5. ročník

Žák

- uplatňuje altový nástroj jako hlavní ve hře na zobcovou flétnu
- rozvíjí pohotovost a jazykovou techniku a pružnost při hře v rychlejších tempech
- ovládá všechny druhy artikulací
- nenásilným způsobem a vhodně voleným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí prstovou techniku
- využívá celý známý rozsah nástroje
- je schopen hry s trylkovou technikou
- zvládá čtení v taktech osminových a alla breve
- uplatňuje palcovou techniku při hře tónů vysokého registru
- rozvíjí své interpretační schopnosti hudby různých stylových období
- přispívá ke svému uměleckému růstu pravidelnou hrou na veřejných vystoupeních
- je schopen hrát v komorních souborech.

6. ročník*Žák*

- rozvíjí techniku dýchání, zvláště v dlouhých frázích
- uplatňuje a rozšiřuje získané poznatky o vhodném umístění nádechu
- zdokonaluje výrazové možnosti altového nástroje
- zvládá stupnice a akordy v celém ovládaném rozsahu nástroje
- rozvíjí smysl pro kolektivní cítění a souhru v souboru, je schopen přizpůsobovat se ostatním nástrojům, a to po stránce intonační, rytmické i výrazové
- rozvíjí hru melodických ozdob (zrychlování a preciznost provedení), upevňuje hru v artikulacích
- je schopen interpretovat skladby různých stylových období
- je schopen hry v rychlejších tempech a náročnějších rytmech
- upevňuje hru z listu a hru z paměti
- je schopen soustředit se na vlastní výkon.

7. ročník*Žák*

- zdokonaluje se v interpretaci různých stylových období
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- ovládá tempová rozlišení, frázování a agogiku
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních jako plnohodnotný hráč
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. - 2. ročník***Žák*

- je schopen prohlubovat a rozvíjet znalosti z minulých ročníků
- ovládá notový zápis
- je schopen samostatně řešit problematiku nástrojové techniky
- je schopen hrát intonačně jistě a je schopen sebekontroly
- ovládá doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

- ovládá melodické ozdoby a s pomocí učitele je schopen je interpretovat
- je schopen odlišit výrazově barokní a moderní hudbu.

3. - 4. ročník

Žák

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb
- ovládá intonační sebejistotu i kontrolu nad ostatními hráči např. v souboru
- je schopen poznávat skladby jednotlivých stylových období v literatuře a tyto skladby umí vyhledávat
- je schopen hrát z listu
- ovládá schopnost posuzovat hudební hodnoty nastudovaných či poslouchaných skladeb
- je schopen samostatně nastudovat souborové party
- je schopen snadné improvizace využívat v sólové nebo komorní hře
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.12 Studijní zaměření HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- dokáže popsat nástroj, jeho údržbu a sestavování
- ovládá návyky správného postoje a držení nástroje
- umí správně dýchat
- hraje nejprve na hlavici, umí jazykem nasadit tón na slabiku kü nebo tü
- rozlišuje hru portamento a legato

- zahraje z paměti motivy nebo jednoduchou lidovou píseň
- zachovává uvolněný postoj a držení nástroje
- ovládá správné položení flétny na rtech
- je schopen tvořit kvalitní tón
- zahraje z paměti lidovou píseň nebo jednoduchou skladbu
- je schopen společné souhry s učitelem.

2. ročník

Žák

- uvolněně tvoří tón
- rozvíjí návyky správného postoje, držení nástroje, dýchání, prstové techniky
- hraje tónová cvičení
- je schopen sledovat kvalitu tónu, dlouhé tóny v půltónových postupech ve zvládnutém rozsahu
- hraje lidové písně a skladby různých stylových období
- je schopen hry s doprovodem jiného nástroje (kytary, klavíru)
- ovládá ladění nástroje.

3. ročník

Žák

- je schopen zahrát uvolněný rovný tón, rozvíjí kulturu tónu
- je schopen kontrolovat si správný postoj a držení nástroje při hře
- zvládá hru legato, tenuto, staccato
- dovede hrát stupnice podle svých rozsahových možností
- je schopen hrát hudební fráze
- je schopen zapojit se v komorní souhře
- je schopen pracovat samostatně a zhodnotit vlastní výkon.

4. ročník

Žák

- je schopen rozvíjet tónový rozsah (dle dispozic)
- dbá o kulturu tónu, samostatně pracuje s dynamikou
- zvládá hru delší přednesové skladby z paměti
- využívá správné návyky (dech, postoj, prstová technika, nátisk)
- samostatně určuje nádech v souvislosti s vedením fráze
- hraje skladby různých stylových období.

5. ročník

Žák

- je schopen sledovat kvalitu tónu, dbá na čistotu a zvučnost tónu
- dbá na správné frázování, nádechy, dynamiku
- hraje přednesové skladby různých stylových období a žánrů
- zahraje těžší přednesovou skladbu z paměti
- hraje s doprovodem jiného nástroje, umí dát nástup.

6. ročník

Žák

- tvoří uvolněný a znělý tón
- je schopen zvukové sebekontroly

- je schopen kontrolovat intonaci
- hraje větší hudební formy - suita, sonáta
- je schopen se soustředit na svůj výkon
- zapojuje se do komorní hry a je schopen přizpůsobit se celku.

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- dovede samostatně nastudovat těžší skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních uskupeních jako plnohodnotný hráč
- je teoreticky připraven pro případné studium II. stupně nebo na další umělecké škole
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. - 2. ročník

Žák

- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu, ovládá dýchání
- využívá dynamiky, tempových rozlišení, frázování
- věnuje pozornost intonaci
- samostatně studuje přiměřeně obtížnou skladbu.

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje všechny získané dovednosti
- je schopen nastudovat skladby různých stylových období
- hraje v komorních souborech
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.13 Studijní zaměření HRA NA KLARINET

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- ovládá stručně historii nástroje (vznik, vývoj)
- umí popsat části nástroje
- umí nástroj sestavit, rozložit a provádět základní údržbu
- na elementární úrovni ovládá základy hry na klarinet (správný postoj, držení nástroje, dechová technika, prstová technika, nátisk, nasazení a ukončení tónu)
- dokáže rozlišit (hráčsky provést alespoň náznakem) základní techniky hry (nasazovaně, legato, staccato)
- dle svých dispozic je schopen zahrát podle sluchu lidovou píseň.

2. ročník

Žák

- umí rozlišovat základní dynamické odstíny (p – mf – f)
- ovládá základní druhy artikulací (nasazovaně, legato, staccato)
- ovládá na vyšší úrovni základy hry na klarinet (správný postoj, držení nástroje, dechová technika, prstová technika, nátisk, nasazení a ukončení tónu)
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- je schopen hrát ve dvojhlase
- zvládá z paměti jednoduchou skladbičku
- dle svých schopností hraje podle sluchu lidové písně odpovídající obtížnosti.

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, nátisk) a dle svých dispozic používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- dokáže používat elementární výrazové prostředky (ve vztahu k náladě skladby)
- dle svých dispozic hraje jednoduché melodie podle sluchu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbičku

- je schopen souhry s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák

- má kvalitnější tón a zvukovou vyrovnanost
- zvládá rychlejší prstovou techniku
- ovládá jednodušší melodické ozdoby
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- je schopen hrát jednodušší skladbičky z listu
- hraje přednesové skladby ve volnějším tempu
- hraje z paměti skladby odpovídající obtížnosti
- dle svých dispozic hraje podle sluchu melodie odpovídající obtížnosti
- uplatňuje se při hře v komorních uskupeních.

5. ročník

Žák

- ovládá složitější melodické ozdoby
- hraje dokonaleji ve volnějším tempu
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- dle svých dispozic a zájmu zvládá frázování v hudbě populární, swingové a jazzové
- dle svých individuálních schopností zvládá oktávovou transpozici na jednodušších skladbičkách
- dokáže dokonaleji využívat výrazových prostředků
- uplatňuje se při hře v komorních uskupeních.

6. ročník

Žák

- interpretuje podle svých schopností různá slohová období včetně soudobé hudby
- dokáže dokonaleji využívat výrazových prostředků
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- ovládá základy transpozice
- uplatňuje se při hře v komorních uskupeních.

7. ročník

Žák

- dle svých dispozic využívá výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje (dynamika, agogika, tempové rozlišení, frázování)
- používá elementární transpozice
- interpretuje dle svých schopností přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje se při hře v komorních uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na klarinet		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- dokonaleji využívá výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje (dynamika, agogika, tempové rozlišení, frázování)
- ovládá lépe dechovou techniku
- zvládá lépe intonaci ve všech dynamikách
- dle svých dispozic lépe a samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zvládá na vyšší úrovni elementární transpozice
- interpretuje dle svých schopností a zájmu přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, včetně taneční a jazzové hudby
- zvládá rychlejší prstovou techniku a staccato
- dokonaleji zvládá všechny artikulační a výrazové prostředky (legata, staccata, intervalové a akordické skoky, kombinace legata se staccatem)
- ovládá dokonaleji melodické ozdoby
- zvládá lépe hru z listu
- hraje z paměti přednesové skladby odpovídající obtížnosti
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

2. ročník*Žák*

- dokonaleji využívá výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje (dynamika, agogika, tempové rozlišení, frázování)
- zvládá lépe intonaci ve všech dynamikách
- dle svých dispozic zvládá transpozici in C, in A
- zvládá rychlejší prstovou techniku a staccato
- lépe a samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dokonaleji zvládá všechny artikulační a výrazové prostředky (legata, staccata, intervalové a akordické skoky, kombinace legata se staccatem)
- ovládá dokonaleji melodické ozdoby
- ovládá na elementární úrovni vibrato
- zvládá na vyšší úrovni hru z listu
- hraje z paměti přednesové skladby odpovídající obtížnosti
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

3. ročník

Žák

- dle svých dispozic je žák sám schopen udržovat svůj nátisk a dále jej rozvíjet
- dle svých individuálních schopností žák ovládá a je schopen i samostatně užívat všech výrazových stránek hry na klarinet (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, ekonomika nátiskové výdrže, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu
- zvládá lépe intonaci ve všech dynamikách
- dle svých dispozic zvládá transpozici in C, in A, elementárně také in Es
- zvládá rychlejší prstovou techniku a staccato
- lépe a samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- na elementární úrovni zvládá hru tónů nad běžný rozsah klarinetu
- zvládá na vyšší úrovni hru z listu
- hraje z paměti přednesové skladby odpovídající obtížnosti
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

4. ročník

Žák

- dle svých schopností uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů (dle svých schopností a zájmu, s důrazem na svou budoucí profilaci), vytváří si názor na interpretaci a dokáže jej zformulovat
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle vlastního výběru
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.14 Studijní zaměření HRA NA HOBOJ

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na hoboj		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- osvojil si základní údržbu a manipulaci (skládání a rozkládání nástroje)
- zvládá správné uložení strojku mezi rty
- umí nasadit tón uvolněným nátiskem pomocí jazyka
- chápe důležitost pravidelného denního cvičení
- ovládá tónový rozsah d1-d2
- umí zahrát notu celou, půlovou, čtvrtovou a chápe význam příslušných pomlk
- osvojil si znalost hry v základní dynamice f a mf
- uplatňuje (přiměřeně k jeho věku) správné žeberně bránicové dýchání.

2. ročník

Žák

- uplatňuje a rozvíjí návyky a dovednosti získané v 1. ročníku
- realizuje denní nátiskové, dechové a intonační cvičení
- umí hrát v tónovém rozsahu c1 – g1
- umí se orientovat v notovém zápise s kratšími notovými hodnotami (čtvrtové, osminové)
- osvojil si hru tenuto, legato
- umí zahrát stupnice C dur, G dur, F dur, d moll aiolská, e moll aiolská a příslušné tonické kvintakordy velký a malý rozklad.

3. ročník

Žák

- využívá znalostí a dovedností z předchozích ročníků
- zvládá hru tenuto, legato
- osvojil si hru staccato
- umí používat výraznější rozlišení dynamických odstínů (crescendo, decrescendo) a melodické ozdoby (příráz, skupinka, nátryl)
- zná tónový rozsah c1-c3

- interpretuje přiměřená technická cvičení nebo etudy a rozvíjí prstovou techniku
- umí použít hmaty: druhé f, fis1, 2, cis1, 2, gis1, 2, es1, 2
- umí zahrát stupnice C dur, G dur, F dur, D dur, d moll, g moll
- hraje akordy T5, D7, zm7, malý, velký rozklad k příslušným stupnicím
- zvládá hru jednoduchých melodií z paměti a podle sluchu (např. hra na ozvěnu)
- dokáže se zapojit do komorní hry (souhra s klavírem, hra s učitelem), která je přiměřená jeho technické vyspělosti
- dokáže se orientovat v jednoduchých skladbách různých stylových obdobích a interpretovat je
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech.

4. ročník

Žák

- využívá získané dovednosti a návyky z předešlých ročníků
- zvládá rozsah nástroje c1 – d3
- umí zahrát durové stupnice, akordy T5, D7 do 3 # a 3 bé
- využívá znalost stupnic, akordů a etud k dalšímu rozvíjení prstové techniky
- používá další výrazové prostředky (ritardando, accelerando)
- interpretuje další melodické ozdoby (trylek, obal).

5. ročník

Žák

- využívá získané dovednosti a návyky z předešlých ročníků
- zvládá rozsah nástroje od h po d3
- interpretuje probrané stupnice v rychlejších tempech s důrazem na hladkost spojů
- využívá a zkvalitňuje hru legata a staccata souhrou jazyka a prstů
- používá jednoduché transpozice do nenáročných tónin
- interpretuje skladby různých stylových období podle svých schopností
- využívá nácviku etud, příp. technické cvičení ke zvýšení technické vyspělosti hry.

6. ročník

Žák

- využívá a prohlubuje získané dovednosti a návyky z předchozího studia
- zvládá rozsah od h po es3
- umí zahrát mollové stupnice do 3 #, akordy T5 a zm7, velký a malý rozklad
- osvojil si chromatickou stupnici
- používá tónová cvičení ke zkvalitňování tónu a měkkého nasazení
- interpretuje skladby českých i světových autorů různých stylových období přiměřeně ke svým technickým schopnostem.

7. ročník

Žák

- dokáže využít všech získaných dovedností a návyků z předchozího studia a dále rozvíjí a zvyšuje technickou vyspělost, pozornost věnuje také barvě a šířce tónu
- hraje mollové stupnice do 3 bé, akordy T5, zm7, velký a malý rozklad
- zná rozsah nástroje od bé po f3
- umí využít širšího dynamického rozpětí, citlivého frázování zvolené skladby
- využívá individuálních schopností ke zvládnutí a samostatnému nácviku skladeb rozmanitých stylových období

- dokáže se uplatnit v komorních souborech či orchestrech
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na hoboj		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- využívá výsledků a zkušeností z dřívějšího studia, nadále upevňuje nátisk
- dokáže pomocí dechové techniky a nátiskové pohotovosti vyrovnávat barvu tónu ve všech polohách nástroje
- umí samostatně vyhledat (použít) technická cvičení k dalšímu rozvoji prstové a nátiskové techniky
- používá artikulačních a výrazových prostředků k osobitému projevu
- uplatňuje se nadále v komorních souborech.

2. ročník

Žák

- realizuje při cvičení skladeb svou technickou a nátiskovou připravenost
- využívá poslechu skladeb k vytvoření samostatného názoru při výběru skladeb a jejich nácvičku
- uplatňuje se v komorních seskupeních různého nástrojového obsazení
- zvládá samostatně základní péči o nástroj a hobojoyvý strojek (seznámení s postupem výroby hobojoyvých strojků).

3. ročník

Žák

- osvoji si další základní teoretické a praktické postupy při výrobě hobojoyvého strojku
- rozeznává skladby jednotlivých stylových období
- v komorních souborech využívá pohotovosti ve hře z listu
- uplatňuje studium komorních a orchestrálních partů.

4. ročník

Žák

- využívá všechny doposud získané znalosti k osobitému a vyrovnanému projevu hraných skladeb
- uplatňuje se v sólové, komorní či orchestrální hře

- umí samostatně vyhledat a nastudovat skladbu
- dokáže se orientovat ve skladbách různých stylových obdobích
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.15 Studijní zaměření HRA NA FAGOT

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace							Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	
Hra na fagot		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- umí popsat části nástroje, složit a rozložit, udržovat jeho hygienu
- osvojuje si základy správného dýchání, držení nástroje a uvolněný postoj
- uvědomuje si koordinaci prstů s jazykem
- orientuje se v základních rytmických hodnotách
- zahraje jednoduchou píseň.

2. ročník

Žák

- uvědomuje si a zdokonaluje základní dovednosti (správný postoj, držení nástroje, ostavení prstů a jejich koordinace, nasazení tónu)
- zdokonaluje práci s dechem (hluboký nádech a výdech)
- používá nové rytmické prvky
- zvládá základní druhy artikulace, hraje v tenutu a legatu
- zahraje lidovou píseň i jednodušší přednesovou skladbu.

3. ročník

Žák

- využívá základní dovednosti a návyky (postoj, artikulace, tónová kvalita, práce s dechem, prstová technika)
- rozšiřuje hmatový rozsah
- rozlišuje dynamický rozdíl
- dokáže se orientovat v notovém zápisu a jednoduchých hudebních útvarech (píseň, tanec, pochod)
- vnímá náladu skladby a je schopen vyjádřit ji elementárními výrazovými prostředky.

4. ročník

Žák

- zvládá složení a rozložení nástroje
- umí ošetřit strojek
- používá správné dýchání při tvorbě tónu
- zvládá správný postoj při hře
- získal představu o správném tónu
- zadané skladby hraje s rytmickou jistotou a relativně intonačně čistě
- uvědomuje se koordinaci jazyka a prstů
- zvládá nasazení tónu ve střední poloze nástroje
- zvládá hru melodicky i rytmicky složitějších útvarů, rozlišuje hru v tenutu a legatu
- čte a hraje v basovém klíči
- interpretuje skladby podle svých individuálních schopností
- je schopen souhry s jiným hráčem.

5. ročník

Žák

- pracuje na zpevnění nátisku
- zvládá zahrát přefukované tóny
- zvládá sluchovou kontrolu tónové a intonační čistoty
- rozvíjí výrazové prostředky, které používá k vyjádření nálady skladeb různých stylových obdobích
- zapojuje se do komorní hry.

6. ročník

Žák

- uvědoměle pracuje s dechem
- nátiskem koriguje intonaci
- je schopen základních artikulací – legato, staccato, tenuto
- zvládá hru durových stupnic a tónického kvintakordu do 4 # a 4 bé
- rozvíjí prstovou techniku pomocí různých artikulačních modelů na technicky náročnějších cvičení a skladbách
- je schopen nacvičit z paměti a veřejně interpretovat drobné i rozsáhlejší skladbičky
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu z listu.

7. ročník

Žák

- hraje intonačně a rytmicky přesně
- zvládá legato u vzdálenějších tónů
- zvládá hru mollových stupnic a tónického kvintakordu do 4 # a 4 bé
- hraje z paměti veřejně delší jednověté skladby

- čte tenorový klíč
- má přehled o uplatnění nástroje v průběhu vývoje
- umí dle svých individuálních schopností samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, řešit její technické obtížnosti, využívat svou fantazii, představivost a muzikálnost
- zodpovědně spolupracuje v komorním obsazení a společně vytváří co nejlepší zvuk a výraz skladeb
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na fagot		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- zvládá základní dovednosti - uvolněný postoj, držení nástroje, nasazení tónu, postavení prstů
- ovládá hru tenuto, legato, staccato, portamento
- zvládá hru složitějších melodických a rytmických útvarů
- interpretuje skladbu stylově, podle svých schopností
- zdokonaluje kulturu tónu, stavbu frází, vyrovnanost, využívá agogiku a dynamiku
- dokáže dle svých schopností samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje jednoduché skladby z listu
- zapojuje se do komorní hry.

2. ročník

Žák

- žák hraje se zpevněným nátiskem
- zvládá sluchovou kontrolu
- zvládá hrát v celém rozsahu nástroje – chromaticky
- sluchem kontroluje intonaci a dbá na intonační čistotu hry
- využívá další zvukové a rozsahové možnosti nástroje
- orientuje se v různých stylových obdobích, používá prostředky k odlišení jednotlivých stylových období
- aktivně se zapojuje do komorní hry.

3. ročník

Žák

- při hře přednesových skladeb používá všechny zkušenosti a dovednosti získané hrou etud a technických cvičení
- umí samostatně nastudovat přiměřenou skladbu a hledat interpretační možnosti
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů
- podílí se na výběru skladeb a vyhledává skladby podle svého zájmu
- získané zkušenosti v sólové hře využívá při hře v souboru a v komorní hře.

4. ročník

Žák

- využívá technické zručnosti, intonační a rytmickou jistotu a hudební citění při studiu a interpretaci technicky náročnějších skladeb
- využívá další zvukové možnosti nástroje v jeho celém rozsahu
- samostatně se orientuje v notovém zápise
- je schopen samostatně řešit problematiku frázování a problematiku nástrojové techniky
- pracuje s barvou tónu a kvalitou tónu
- orientuje se v různých stylových obdobích a dokáže je rozdílně interpretovat
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle svého výběru
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.16 Studijní zaměření HRA NA SAXOFON**Základní studium I. stupně**

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	7	
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	2	
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	5	
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	16	

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- ovládá stručně historii nástroje (vznik, vývoj)
- umí popsat části nástroje
- umí nástroj sestavit, rozložit a provádět základní údržbu
- na elementární úrovni ovládá základy hry na saxofon (správný postoj, držení nástroje, dechová technika, prstová technika, nátisk, nasazení a ukončení tónu, ...)
- dokáže rozlišit (hráčsky provést alespoň náznakem) základní techniky hry (nasazovaně, legato, staccato)
- dle svých dispozic je schopen zahrát podle sluchu lidovou píseň.

2. ročník

Žák

- umí rozlišovat základní dynamické odstíny (p - mf - f)
- ovládá základní druhy artikulací (nasazovaně, legato, staccato)
- ovládá na vyšší úrovni základy hry na saxofon (správný postoj, držení nástroje, dechová technika, prstová technika, nátisk, nasazení a ukončení tónu, ...)
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- je schopen hrát ve dvojhlase
- zvládá z paměti jednoduchou skladbičku
- dle svých schopností hraje podle sluchu lidové písně odpovídající obtížnosti.

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, nátisk, ...) a dle svých dispozic používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- dokáže používat elementární výrazové prostředky (ve vztahu k náladě skladby)
- dle svých dispozic hraje jednoduché melodie podle sluchu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbičku
- je schopen souhry s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák

- má kvalitnější tón a zvukovou vyrovnanost
- zvládá rychlejší prstovou techniku
- ovládá jednodušší melodické ozdoby
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- je schopen hrát jednodušší skladbičky z listu
- hraje přednesové skladby ve volnějším tempu
- hraje z paměti skladby odpovídající obtížnosti
- dle svých dispozic hraje podle sluchu melodie odpovídající obtížnosti
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

5. ročník

Žák

- ovládá složitější melodické ozdoby

- hraje dokonaleji ve volnějším tempu
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- dle svých dispozic a zájmu zvládá frázování v hudbě populární, swingové a jazzové
- dle svých individuálních schopností zvládá oktávovou transpozici na jednodušších skladbičkách
- dokáže dokonaleji využívat výrazových prostředků
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

6. ročník*Žák*

- interpretuje podle svých schopností různá slohová období včetně soudobé hudby
- dokáže dokonaleji využívat výrazových prostředků
- hraje ve větším tónovém rozsahu
- ovládá základy transpozice.

7. ročník*Žák*

- dle svých dispozic využívá výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje (dynamika, agogika, tempové rozlišení, frázování)
- používá dle svých schopností elementární transpozice
- interpretuje dle svých schopností přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupeň

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na saxofon		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- dokonaleji využívá výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje (dynamika, agogika, tempové rozlišení, frázování)
- ovládá lépe dechovou techniku
- zvládá lépe intonaci ve všech dynamikách
- dle svých dispozic lépe a samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zvládá na vyšší úrovni elementární transpozice
- interpretuje dle svých schopností a zájmu přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, včetně taneční a jazzové hudby
- zvládá rychlejší prstovou techniku a staccato

- dokonaleji zvládá všechny artikulační a výrazové prostředky (legata, staccata, intervalové a akordické skoky, kombinace legata se staccatem)
- ovládá dokonaleji melodické ozdoby
- zvládá lépe hru z listu
- hraje z paměti přednesové skladby odpovídající obtížnosti
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

2. ročník

Žák

- dokonaleji využívá výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje (dynamika, agogika, tempové rozlišení, frázování)
- zvládá lépe intonaci ve všech dynamikách
- dle svých dispozic ovládá elementární transpozici
- zvládá rychlejší prstovou techniku a staccato
- lépe a samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dokonaleji zvládá všechny artikulační a výrazové prostředky (legata, staccata, intervalové a akordické skoky, kombinace legata se staccatem)
- ovládá dokonaleji melodické ozdoby
- ovládá na elementární úrovni vibrato
- zvládá na vyšší úrovni hru z listu
- hraje z paměti přednesové skladby odpovídající obtížnosti
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

3. ročník

Žák

- dle svých dispozic je žák sám schopen udržovat svůj nátisk a dále jej rozvíjet
- dle svých individuálních schopností žák ovládá a je schopen i samostatně užívat všech výrazových stránek hry na saxofon (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, ekonomika nátiskové výdrže, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu
- zvládá lépe intonaci ve všech dynamikách
- dle svých dispozic zvládá transpozici
- zvládá rychlejší prstovou techniku a staccato
- lépe a samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zvládá na vyšší úrovni hru z listu
- hraje z paměti přednesové skladby odpovídající obtížnosti
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

4. ročník

Žák

- dle svých schopností uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů (dle svých schopností a zájmu, s důrazem na svou budoucí profilaci), vytváří si názor na interpretaci a dokáže jej zformulovat
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle vlastního výběru
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.17 Studijní zaměření HRA NA LESNÍ ROH

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- umí základní postoj při hraní a začátky tvoření tónu
- ovládá správné nasazení nátrubku
- dokáže správně dýchat
- umí zvládat každodenní cvičení před zrcadlem, pro správné postavení hlavy a držení nástroje.

2. ročník

Žák

- ovládá nátisk s rozsahem minimálně oktávy
- rozliší barvu tónu
- ovládá základní dynamické odstíny
- umí zahrát stupnici a akord v daném rozsahu
- zahraje drobné skladby z paměti.

3. ročník

Žák

- umí využít základní návyky a dovednosti
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- ovládá základní nátisková cvičení v rozsahu minimálně 2 oktáv
- zahraje skladbu s doprovodem klavíru
- umí vnímat náladu skladby a zahrát ji ve správných dynamických odstínech.

4. ročník

Žák

- umí upevňovat správné návyky dýchání a ovládat dech
- zvládá techniku, lehkost ve hře a kvalitu tónu
- ovládá nátiskové schopnosti v rozsahu nástroje
- umí zahrát stupnice a akordy v celém rozsahu nejméně 2,5 oktáv
- umí se zařadit do komorní hry
- dokáže hrát z listu i z paměti.

5. ročník

Žák

- ovládá nátisk a jistotu tónu v celém rozsahu nástroje
- ovládá kultivovaný tón v celé škále dynamiky
- zahraje skladby různých stylových období
- zvládá základní transpozice (in Es, D, G)
- umí nacvičovat náročnější skladby do souborové nebo orchestrální hry
- ovládá souhru s doprovodem klavíru.

6. ročník

Žák

- umí stále rozvíjet péči o nátisk
- má lepší intonační jistoty i techniky
- ovládá veškerou artikulaci (legato, staccato) a intervalové skoky
- zvládá všechny transpozice
- zahraje složitější skladby z listu, jak sólo, tak i v orchestru.

7. ročník

Žák

- umí samostatně nacvičit skladbu
- ovládá všechny technické i výrazové dovednosti na tvoření kvality tónu
- dovede se uplatnit v komorních i souborových orchestrech
- umí využít tempové rozlišení, dynamiku, frázování v celém rozsahu nástroje
- využívá výrazové stránky hry (dynamika, frázování, artikulace)
- zakončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na lesní roh		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. - 2. ročník***Žák*

- naváže na dosavadní studium s veškerým dodržováním správných návyků
- zvládá trylky a melodické ozdoby
- dokáže samostatně nastudovat party do orchestru nebo souborové hry
- nastuduje náročnější koncert nebo sonátu.

3. - 4. ročník*Žák*

- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na lesní roh (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu
- samostatně rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách
- pozná skladby z jednotlivých stylových období v literatuře pro lesní roh
- má pohotovost při hře z listu
- zakončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.18 Studijní zaměření HRA NA TRUBKU

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- po vzoru učitele kontroluje postoj, držení rukou, prstů, rtů, hlavy a těla
- pečuje o svůj nástroj, je obeznámen s hygienickými návyky při cvičení a hře
- zvládá základy správné dechové techniky tvoření tónu
- jsou mu srozumitelné pojmy předtaktí, takt 4/4, 2/4, 3/4, pojmy repeticce, koruna,
- hraje hmaty v rozsahu b-f1
- uvědomuje si funkci jazyka při nasazení a ukončení tónu.

2. ročník

Žák

- ovládá držení nástroje, způsob tvoření tónu a postoj při hře
- rozumí pojmu žeberně brániční dýchání
- koordinuje pohyb prstů a jazyka a plynulého výdechu
- interpretuje jednoduchou lidovou píseň společně s dalším nástrojem
- zná hmaty a podle svých individuálních možností zvládá rozsah a-a1
- realizuje snadné transpozice lidových písní
- rozliší základní dynamické rozdíly (f, mp).

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- rozumí jednoduchému notovému zápisu (např. trioly, tečka u noty)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák

- má intonační jistotu při nasazení tónu
- zvládá základy správné dechové techniky žebně bráničního dýchání, kde převládá pocit uvolněnosti
- dbá na stálost posazení nátisku
- má sluchovou představivost, smysl pro metrum, rytmus a intonaci
- prakticky realizuje lehkou transpozici nácvikem známé lidové písně
- postoupil v technické zručnosti (technika prstová, nátisková, dechová).

5. ročník

Žák

- užívá sluchovou sebekontrolu, směřuje k intonační čistotě hry, prohlubuje intenzivní nádech a prodlužuje plynulý výdech
- rozliší dynamické odstíny tónu (f, p, mf, mp)
- hraje základní rytmické modely (synkopický, tečkovaný a triolový rytmus)
- ovládá rozsah g–d₂
- rozpozná a vyjádří dynamicky charakter přednesové skladby.

6. ročník

Žák

- rozumí chromatické řadě tónu a posuvkám
- dle svých fyzických možností a individuálních schopností rozšiřuje rozsah g–g₂
- ovládá hru durových a mollových stupnic všech typů do 2 # a 2 bé a tónické kvintakordy
- samostatně si připraví stupnici, etudu a přednesovou skladbu
- používá výrazové prostředky (hru portamento, staccato, legato, základní dynamiku a agogiku)
- získané znalosti z komorní a souborové hry využívá k správné intonaci, rytmu a souhře s klavírem.

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici
- zakončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na trubku		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- prakticky uplatňuje a vědomě používá získané dovednosti z předchozího stupně
- samostatně vybere skladbu, kterou je schopen realizovat
- skladbu využije k vlastnímu vyjádření hudebního citění
- zodpovědně doprovází
- podle předem stanovených kritérií zhodnotí svůj výkon
- uplatňuje kultivovaný tón, hudební frázi a kantilénu
- veřejně vystupuje.

2. ročník*Žák*

- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry
- interpretuje různé styly a žánry
- k vyjádření nálady zvolí odpovídající výrazové prostředky
- jeho technická úroveň hry se zvýšila studiem náročnějších technických cvičení a etud
- profiluje se dle svého temperamentu a hudebních schopností.

3. ročník*Žák*

- prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry studiem náročnějších technických cvičení a problematiku samostatně řeší
- chápe hudební stránku hraných skladeb a provádí je s vlastním hudebním vkladem
- přizpůsobí dynamiku, barvu a kvalitu tónu realizované skladbě
- předvede vyrovnaný tón v celém rozsahu nástroje
- ovládá pohotovost čtení not při hře z listu
- prokazuje znalost chromatické tónové řady v celém rozsahu nástroje.

4. ročník*Žák*

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb

- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zakončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.19 Studijní zaměření HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- po vzoru učitele kontroluje postoj, držení rukou, správné držení paliček s využitím balančního bodu
- ovládá úhoz vedený zvláště zápěstím obou rukou
- přečte jednoduchý notový zápis
- předvede správné držení těla a základní návyky pro hru na malý buben
- zahraje noty osminové, trioly na malý buben
- pojmenuje části bicí soupravy.

2. ročník

Žák

- předvede jednoduché, střídavé údery v pomalém tempu a zahraje nejjednodušší patterny

- zahraje v pomalém tempu doprovodné rytmy sestávající z osminových a čtvrtřových not
- předvede 2 stupně dynamiky (p, f)
- zahraje jednoduchá cvičení na malý buben – noty osminové, šestnáctinové, trioly.

3. ročník

Žák

- uplatní základní možnosti osamostatňování končetin na stupni 2:1, 1:2
- přečte notový zápis pro malý buben a bicí soupravu
- předvede jednoduché zápěstní střídavé úderů v mírném tempu a zahraje další patterny
- využije koordinaci hry s jinými bicími nástroji (žák – tympány, učitel – bicí souprava)
- předvede hru na rytmickou ozvěnu v taktu celém, dvoučtvrtřovém a tříčtvrtřovém.

4. ročník

Žák

- předvede hru německým a francouzským držením,
- předvede jednoduché víření na malý buben (p, f),
- zahraje jednoduché přírazy u osminových not a v triolách,
- použije hru odskokem paličky vlečených dvojitých úderů,
- naladí tympány a předvede tlumení úderů,
- zahraje jednoduchý doprovod na základní rytmické nástroje,
- předvede hru jednoduchého notového zápisu z listu.

5. ročník

Žák

- předvede víření na malý buben (v šestnáctinových notách) s dynamickými rozdíly
- předvede nejzákladnější prvky metličkové hry (kroužení jednou rukou)
- přeladí jeden z kotlů tympánů v pauze během jednoduchých cvičení
- použije základní techniku na melodické a perkusní nástroje
- uplatní snadné úderové techniky na vybrané nástroje, např. slapový úder na bongo.

6. ročník

Žák

- zahraje šestnáctinové trioly a sextoly
- využije techniku zvládnutou na malém bubnu k tvorbě breaků
- předvede hru z listu na úrovni 4. - 5. ročníku
- přeladí oba kotle tympánů v kratším časovém limitu během snazších etud
- zahraje krátká ucelená cvičení na nejběžnější orchestrální bicí nástroje včetně dynamiky.

7. ročník

Žák

- uplatní 5 stupňů dynamiky (pp, p, mf, f, ff) i plynulé změny mezi těmito stupni
- vysvětlí tzv. „single paradiddle“ a zahraje ho v pomalém tempu
- předvede víření (šestnáctinové, sextolové) na malý buben (v pp, p, mf, f, ff, + cresc., decres.)

- jednoduše, ale samostatně doprovodí (v hudební skupině nebo systémem „play along“)
- předvede interpretaci několikataktového cvičení na tympány - 3 kotle
- přečte velmi jednoduché party symfonické a dechové hudby
- předvede náročnější úderové techniky na vybrané blanzvukové nástroje.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- pohotově zahraje z listu skladby určené I. stupni
- technikou jednoduchých střídavých úderů zahraje rozličné kombinace rytmických patternů včetně šestnáctinových a osminových pauz
- předvede další stupeň rytmické stupnice – kvintolu
- v pomalém tempu zahraje první (double a single stroke) roll rudimenty, např. 5stroke roll
- oživí skladbu využitím všech prvků získaných v předchozích ročnících
- uplatní základní principy improvizace jak rytmické, tak melodické
- při specializaci na tympány předvede optimální rukoklad v několikataktových cvičeních
- na melodické nástroje zahraje mollové stupnice do čtyř #, harmonické i melodické.

2. ročník

Žák

- zahraje některé nepravidelné takty, např. 7/8 takt frázovaný 2+2+3 či 3+2+2 a podobně
- zahraje tečkovaný rytmus na úrovni šestnáctinových čtecích vzorů
- předvede hru doprovodných rytmů sestávajících z osmin na HI-HAT a dalších šestnáctinových čtecích vzorů aplikovaných na velký a malý buben
- zahraje alespoň jednou končetinou nejběžnější triolové patterny do tzv. „swingového ride rytmu“
- při specializaci na marimbu předvede interpretaci kratšího úseku umělé hudby
- zahraje rozložený tónický akord probraných stupnic (2 předznamenání)
- zahraje jednoduchá cvičení na malý buben – noty osminové, šestnáctinové, trioly.

3. ročník

Žák

- předvede některé další nepravidelné takty, např. 9/8 takt frázovaný 2+2+2+3 či 3+2+2+2 a podobně
- předvede tlačný vír a „double stroke roll“ na časově neomezených úsecích
- zahraje vlastní improvizaci „OPEN SOLO“ a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- doprovodí soubor bicích nástrojů, hudební kapelu, složitější nahrávku typu „play along“
- při specializaci na tympány zahraje krátké přednesové skladby s doprovodem např. klavíru, samostatně vyřeší rukoklady, naladění a přeladování

4. ročník

Žák

- předvede dvanáct základních možností osamostatňování končetin na stupni 3:2, 2:3
- popíše strukturu skladby po stránce vyšších formotvorných prvků (osmitaktová a dvanáctitaktová forma)
- předvede tlačný vír ve všech stupních dynamiky, použije „double stroke roll“ a zahraje celou rytmickou stupnici (včetně kvintol a septol)
- při specializaci na tympány samostatně vyřeší rukoklad vč. tlumení a ladění při hře rozlehlejších etud, partů a skladeb až na 3 tympány, přečte jednoduché party symfonické a dechové hudby
- předvede základní doprovodné rytmy na samozvучné i blanzvучné perkuse
- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, uplatní vlastní představu o její interpretaci.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.20 Studijní zaměření HRA NA KYTARU

Přípravné studium PS1

Žák

- pojmenuje a ukáže části nástroje a vyjmenuje struny
- zná označení prstů levé i pravé ruky
- dbá na správné držení nástroje a pravé ruky
- zvládá hru pravou rukou na prázdných strunách střídavým úhodem
- doprovodí na basových strunách (palcem) melodii hranou učitelem
- hraje a spočítá noty celé, půlové, čtvrté, rytmizuje na prázdných strunách cvičení bez not.

Přípravné studium PS2

Žák

- hraje pravou rukou střídavým úhodem s uvědomělým posloucháním kvality tónu
- ovládá postavení levé ruky

- správně staví prsty na hmatník s použitím říkadel a cvičení bez not.

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- je schopen popsat kytaru a zařadit do skupiny hudebních nástrojů
- vyjmenuje označení prstů pravé i levé ruky
- dbá na správné držení nástroje a postavení pravé a levé ruky
- zná struny nástroje a jejich notaci
- zahraje melodii střídavým úhozem tirando nebo apoyando, eventuelně jejich kombinaci
- hraje palcem na prázdných basových strunách
- podle svých možností hraje prázdný bas s melodií
- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- rozvíjí sluchovou představu a zkouší realizace dynamického rozlišení (piano a forte)
- zahraje z paměti jednohlasou skladbu či píseň.

2. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku a hraje v rozsahu I. - III. polohy
- dbá na délku předepsaných rytmických hodnot
- zvládá základní synchronizaci pravé a levé ruky
- při hře používá kombinace prstů p, i, m, a
- předvede jednoduché dvojhlasy
- zvládá vícehlasou hru v rámci svých možností (bas a dvojhlasá příznávka)
- hraje jednoduchý rozklad p i m i, p m a m
- používá zjednodušené akordy v trojhlasém i čtyřhlasém obsazení bez notace
- zná základní dynamické odstíny (p, f, >, <), při hře využívá dynamiku
- zahraje jednoduchou skladbu či píseň z paměti
- dokáže z listu zahrát jednoduchou jednohlasou melodií v I. poloze na melodických strunách.

3. ročník

Žák

- využívá základních návyků a dovedností (držení těla, nástroje, postavení rukou)
- ovládá notaci na hmatníku do III. polohy na všech strunách
- dbá na bohatší dynamické odstínění a kvalitu hraných tónů
- užívá základní barevné rejstříky (sul tasto, sul ponticello)
- zahraje vícehlasou melodií úhozy tirando a apoyando a jejich kombinací
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou vícehlasou skladbu či píseň s použitím dynamiky
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu písní
- zahraje z listu jednohlasou melodií na všech strunách.

4. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- dbá na kvalitu a předepsanou délku hraných tónů
- při hře přechází do poloh, zvládá výměnu poloh I. - V.
- zahraje složitější rytmické obměny
- zvládá hru dynamicky, agogicky, je schopen zahrát hmaty tzv. malého barré
- využívá technické a výrazové prostředky (vibrato, tambora, glissando, přirozené flažolety)
- je schopen s uvolněným pohybovým aparátem interpretovat drobnější skladby z paměti a zvukově kultivovaně
- zvládá improvizaci jednoduchého doprovodu základních harmonických funkcí
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry
- zvládá hru z listu v rozsahu I. a II. polohy
- naladí kytaru podle ladičky.

5. ročník

Žák

- zvládá orientaci na hmatníku do VII. polohy
- využívá techniku malého i velkého barré, tvoří barré akordy
- ovládá jednoduchou hru z listu
- hraje staccato, portamento, legato
- používá arpeggio a rasguado v akordickém vícehlase
- je schopen interpretovat rozsáhlejší skladby či písně s využitím výrazových prostředků
- zvládá z paměti základní durové, molové a septimové akordy, orientuje se v akordických značkách
- je schopen se zapojit do komorní (souborové) hry.

6. ročník

Žák

- ovládá prstovou techniku, dbá na synchronizaci pravé a levé ruky
- notový zápis spojuje s rychlou orientací na hmatníku v I. - IX. poloze
- využívá hru v polohách
- zvládá práci s kvalitou tónu, frázováním, je schopen sám dynamicky a barevně odstínit skladbu a vžít se do nálady skladby
- interpretuje obtížnější skladby s využitím výrazových prostředků z paměti
- zvládá hru z listu a jednoduše improvizuje
- rozliší charakter písně, zvolí a zahraje jednoduchý doprovod, dokáže transponovat akordy základních harmonických funkcí v běžných tóninách

- umí naladit kytaru systémem porovnávání strun
- uplatňuje se při hře v komorních a souborových uskupeních.

7. ročník

Žák

- využívá získaných dovedností z předchozích ročníků při interpretaci různých stylových období a žánrů, s velkým důrazem na citovost prožitku a kvalitu tónu
- zařazuje do své hry technické prvky – umělé flažolety, tremolo, pizzicato
- zvládá orientaci na hmatníku do XII. políčka
- je schopen orientovat se v kytarové literatuře, stěžejních dílech, skladatelích i interpretech
- vytváří doprovody podle akordických značek se složitějšími rytmickými a prstovými variacemi v pravé ruce
- je schopen si sám naladit nástroj podle V. polohy a je schopen samostatné výměny strun
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- plynule hraje z listu jednoduchá cvičení v I. - VII. poloze
- je schopen se samostatně připravit na vystoupení
- ukončí studium I. stupně veřejným či interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na kytaru		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. - 2. ročník

Žák

- používá uvědoměle získané znalosti a dovednosti z prvního stupně
- je schopen si zdokonalovat technickou úroveň
- zvládá zvukově vyrovnaně hru legata, melodické ozdoby, rasguado, tremolo, pizzicato
- stylově interpretuje skladby či písně různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci
- hraje plynule z listu do IX. polohy
- dle svých možností se zapojí do komorní či souborové hry.

3. - 4. ročník

Žák

- ovládá prstovou techniku a prvky, se kterými se seznámil v průběhu studia kytary
- využívá kvality tónu a úhozu v jemnějších barevných a dynamických odstínech
- prokáže schopnost samostatnosti při vyhledávání a nácvičku nových skladeb

- umí vytvořit vlastní vyhovující prstoklady
- dokáže analyzovat skladbu z hlediska frázování, vedení hlasů, stylovosti
- vhodně využívá kapodastr a přeladování strun
- dokáže se začlenit dle svých schopností a vkusu do komorních či jiných souborů a kapel
- má přehled o kytarové literatuře v jednotlivých hudebních epochách a stylech a dokáže je rozlišit
- celé studium II. stupně zakončí interním či veřejným sólovým, popř. komorním vystoupením (repertoár, náročnost i délka jsou individuální podle úrovně a schopností žáka).

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.21 Studijní zaměření HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

Vývoj klasické kytary se zastavil ve druhé polovině 19. století, kdy nástrojař Antonio de Torres zavedl větší korpus kytary s vyššími luby a vějířové žebrování na spodní části resonanční desky. Na jeho práci navázalo mnoho skvělých nástrojařů, kteří různě experimentovali s použitým materiálem a žebrováním, ale všichni vycházeli z ideálních proporcí kytary, které vymyslel Antonio de Torres. Proto dnes každá „klasická kytara“ vypadá téměř identicky, rozdíl je především v použitém materiálu a řemeslném zpracování.

Klasická kytara měla dostačující sílu zvuku na sólové hraní, ale špatně se prosazovala v ansámblovém hraní. Proto v první polovině 20. století začala spolupráce hudebníků s inženýry, kteří se snažili o hlasitější, ale zvukově věrnou verzi akustické kytary. Masivní korpus byl časem nahrazen plným korpusem a začala vznikat taková elektrická kytara, jakou známe dnes. Elektrická kytara vycházela ze dvou základních typů – Fender a Gibson. Tyto značky nabízely nepřeborné množství modelů. Když k nim přidáme další výrobce vycházející z těchto typů, dostaneme nepřeborné množství různě vypadajících a především odlišně znějících nástrojů.

Diference mezi klasickou a elektrickou kytarou, a to nikoli pouze vizuální, je důvodem, proč na naší škole vyučujeme hru na oba nástroje. Žák si nejprve osvojuje základy klasické kytarové hry ve studijním zaměření „Hra na kytaru.“ Zde získává potřebné základy techniky hry, vědomosti a dovednosti, které v dalším studiu dle svého zájmu, stylových preferencí a schopností nadále rozvíjí. Seznamuje se s řadou technik, které jsou specifické pro elektrickou kytaru. Ovládá harmonický doprovod i melodickou sólovou hru, dokáže ovládat kytarové efekty.

Zapojuje se do ansámbků zaměřených na populární, rockovou nebo jazzovou hudbu.

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na elektronickou kytaru		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy**1. a 2. ročník**

- v 1. a 2. ročníku I. stupně základního studia je výuka realizována dle učebních osnov předmětu Hra na kytaru.

3. ročník*Žák*

- dokáže provádět úhoz trsátkem
- hraje jednoduchý doprovod s nahrávkou nebo metronomem
- umí číst jednoduchý zápis z not nebo tabulatur
- hraje stupnice typem v rozsahu jedné oktávy v různých tóninách
- pracuje s dynamikou elektrické kytary
- ovládá základní harmonické funkce, prakticky je používá při doprovodu písní.

4. ročník*Žák*

- samostatně se orientuje v tabulatuře
- střídá prstovou a trsátkovou techniku
- spolu s učitelem vypracuje basovou linku k určité písni
- při doprovodu využívá i power chords
- střídá různé druhy doprovodů, dle charakteru písně.

5. ročník*Žák*

- využívá techniku barré
- hraje typové stupnice ve dvou oktávách, v různých rytmických variantách
- využívá kytarových efektů
- samostatně používá obrátů kvintakordů
- společně s učitelem pracuje na vystavění kvalitního doprovodu.

6. ročník*Žák*

- zahraje jednoduchá sóla z tabulatur, ale i podle sluchu
- transponuje harmonický doprovod dle potřeby
- seznamuje se s pentatonickou stupnicí
- vymyslí variaci na jednoduchou melodii
- hraje složité rytmy přesně s metronomem, nebo nahrávkou
- seznamuje se ze stavbou septakordů, guide tones.

7. ročník*Žák*

- spolehlivě doprovází jiné muzikanty
- hraje kvalitní prstovou i trsátkovou technikou
- dokáže dle sluchu napsat základní harmonii k dané písni
- ovládá základy improvizace
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením (zahraje s CD podkladem nebo živou kapelou).

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na elektronickou kytaru		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- využívá všech dosud získaných technik, vědomostí a dovedností získaných v prvním stupni
- umí vypracovat kvalitní doprovod
- vkusně využívá kytarových efektů
- přiměřeně zapojuje do tvorby sol specifické kytarové techniky – vytahované tóny, vibrato, hammering, pull off.

2. ročník*Žák*

- využívá náročnější harmonii, seznamuje se s color tones
- samostatně vystavuje sóla, dokáže je pružně transponovat
- citlivě doprovází další muzikanty
- vkusně zachází se specifickými kytarovými technikami
- orientuje se v základní literatuře dle vlastních stylových preferencí.

3. ročník*Žák*

- analyzuje známé kytarové rify ve stěžejních sólech, které později využívá při výstavbě vlastních sól
- využívá scordatury dle potřeby
- naladí si nástroj, dokáže vyměnit struny
- invenčně přistupuje k vytváření vhodných zvuků, vkusně kombinuje poměry – efekt, kombo, kytara
- samostatně nastuduje doprovod a sólo k dané skladbě z tabulatur, nebo podle sluchu.

4. ročník*Žák*

- má přehled o stěžejních dílech pro elektrickou kytaru
- samostatně dokáže vystavět vkusné sólo i doprovod
- hraje v kapelách, kde se dle potřeb plní roli sólisty i doprovázeče
- kreativně přistupuje k interpretaci kopírovaných i vlastních skladeb, kombinuje naučené kytarové techniky s muzikantskou zkušeností
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením (zahraje s CD podkladem nebo živou kapelou).

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.22 Studijní zaměření HRA NA AKORDEON**Základní studium I. stupně**

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1	7
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní hra	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy**1. ročník***Žák*

- dokáže manipulovat s nástrojem – uchopení, přenesení, úklid do pouzdra
- ovládá souhru pravé a levé ruky s použitím melodického i akordického doprovodu

- ovládá značky pro otevírání a zavírání měchu
- dokáže podle sluchu zahrát jednoduchou píseň.

2. ročník

Žák

- zná a umí používat v basové části nástroje
- je schopen zahrát v pravé i levé ruce základní durovou stupnici
- dokáže zahrát přednesovou skladbu nebo píseň z paměti
- ovládá vedení měchu a tvoření tónu
- umí reagovat na základní dynamická znaménka.

3. ročník

Žák

- dokáže samostatně manipulovat s nástrojem
- při doprovodu využívá kvintový a terciový bas
- umí rozlišit hru legato, staccato
- durové stupnice a příslušné tříhlasé akordy dokáže zahrát dohromady
- zvládá plynulé a pravidelné vedení měchu, tuto dovednost využívá při tvorbě dynamiky
- naučenou píseň, nebo skladbu dokáže zahrát z paměti.

4. ročník

Žák

- je chopen dle svých fyzických možností přejít na větší nástroj
- ovládá durové stupnice
- umí vytvořit doprovod k jednoduchým lidovým písním za použití T, S, D
- orientuje se v basových řadách od používaných základních basů
- při hře využívá agogiku, dynamiku, různé výrazové prostředky
- je schopen hry z listu skladeb na úrovni nižších ročníků
- je zapojen do komorní nebo souborové hry.

5. ročník

Žák

- žák hraje durové stupnice dohromady v rovném pohybu s akordy
- je schopen zahrát snazší skladby různých stylů
- při hře vědomě kontroluje vedení měchu, obracení na určených místech, frázování, plynulé dynamické přechody a změny
- orientuje se v registrech svého nástroje a zvládá tichou výměnu registrů při hře
- v levé ruce umí skoky s použitím orientačních basů, využívá všechny řady akordického doprovodu.

6. ročník

Žák

- ovládá hru durových stupnic v rychlém tempu – legato i staccato, mollové stupnice hraje s akordy dohromady
- v doprovodu levé ruky hraje všechny druhy akordů, zvládá doprovod podle akordických značek ve stylu valčíku, polky
- ovládá měchovou techniku, výměnu registrů, zvládá hru v těžších rytmických útvarech

- umí transponovat jednoduché lidové písně, je schopen sám je vyhledat a upravit doprovod
- má ve svém repertoáru skladby různého charakteru, část repertoáru umí z paměti
- je zapojen do komorní nebo souborové hry.

7. ročník

Žák

- žák hraje durové i mollové stupnice, dokáže využívat melodických i artikulačních obměn k nácvičce techniky prstů
- v repertoáru má skladby různého charakteru
- ovládá prstovou techniku levé i pravé ruky
- je schopen stylové interpretace skladeb, využívá všech naučených dovedností
- orientuje se ve značkách měchových, akordických, dynamických a tempových
- je schopen hry z listu skladeb nižších ročníků a také samostatného pročtení a nácvičce zadaných skladeb
- je zapojen do komorní nebo souborové hry
- studium I. stupně zakončí veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Hra na akordeon		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. - 2. ročník

Žák

- uplatňuje získané dovednosti z I. stupně studia
- dobře ovládá souhru obou rukou
- ovládá vedení měchu, střídání registrů v obou rukách
- dokáže samostatně vytvořit prstoklad, měchové obraty
- hru přizpůsobuje všem dynamickým a agogickým označením
- je schopen vytvoření doprovodu podle akordických značek
- dle vlastního zájmu spolupracuje na výběru repertoáru
- je schopen veřejně vystupovat
- je zapojen do komorní nebo souborové hry.

3. - 4. ročník

Žák

- zvládá měchovou techniku – měkké a ostré nasazení, ukončení, obrat měchu v kterékoliv poloze bez dynamické změny a akcentu, střídavý měch
- zvládá pohyblivost prstů – schopnost akcelerace

- ovládá prstovou artikulaci – legato, staccato, non legato, portamento
- používá nácvik skoků a sekvencovitých postupů v různých intervalech i ve dvojhmatech a akordech
- ovládá hru melodických ozdob
- využívá nehučné rejstříkování
- zvládá samostatné studium skladeb
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.23 Studijní zaměření SÓLOVÝ ZPĚV

Přípravné studium (PS I, PS II)

Žák

- ovládá brumendo a držené tóny
- ovládá jednoduchá intonační cvičení
- dbá na artikulaci
- dbá na správné držení těla
- zazpívá píseň z paměti.

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace						Celkem hodin	
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.		7. r.
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	7	
Interpretační seminář		-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně hlavovým tónem, rozvíjí základní hudební schopnosti, hudební sluch, hudební paměť, hudební představivost a tonální citění
- při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- dbá na přirozené držení těla

- ovládá měkké nasazení tónu
- uvědoměle používá žeberně-brániční dýchání s dechovou oporou
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- dbá na artikulaci
- zpívá písně z paměti
- osvojuje si přesvědčení, že zvláště aktivní pěstování hudby a zpěvu významně obohacuje kvalitu lidského života i fyzického a duševního zdraví.

2. ročník

Žák

- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně
- má přirozené držení těla, a to přenáší do jednoduchých hudebních útvarů, do solfeggii a písní
- upevňuje dechovou techniku
- využívá bráničního dýchání v kombinaci se spodním hrudním nádechem
- dbá na přirozené držení těla
- tvoří vokály ve střední hlasové poloze (cvičení na lehčích a kratších technických postupech)
- posazuje tóny do rezonance
- rozeznává hlavovou rezonanci (přední prostory hlavy - maska, zadní prostory hlavy - kopule)
- rozvíjí plynulou kantilénu s prodloužením a zdokonalováním dechové opory
- osvojuje si základní pojmy fyziologie hlasu a hlasové hygieny.

3. ročník

Žák

- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně
- rozvíjí základní hudební schopnosti, hudební sluch, hudební paměť, hudební představivost a tonální cítění
- vyrovnává hlas v celé hlasové poloze
- rozeznává hlavový a plný tón
- podle potřeby opakuje a zdokonaluje dosud probrané studijní problémy v náročnějších variantách
- upevňuje dechovou techniku a tříbí hlasovou artikulaci se zřetelem k postupnému vytváření apogea
- rozšiřuje hlasový rozsah ve vyrovnaném zvuku
- důsledně cvičí legato
- vědomě pracuje na uvolněné čelisti a pohotovosti jazyka
- dbá na elastické napětí rtů a správné formování úst
- pracuje s dynamikou
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- uvědomuje si, že především aktivní provozování hudby a zpěvu významně obohacuje kvalitu lidského života i fyzického a duševního zdraví.

4. ročník

Žák

- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně
- pokračuje ve zdokonalování technického vývoje hlasu
- zpívá hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů

- zpívá hlasová cvičení v rozsahu durové oktávy
- rozšiřuje jej o nácvik *messa di voce* v rámci možností dětského hlasu, za účelem zdokonalování dechové opory, *staccata*, melodických ozdob, figurovaných stupnicových postupů a stupnicových běhů
- učí se odsazovat na témž dechu
- zdokonaluje pohyblivost hlasu a jeho vyrovnávání v celém hlasovém rozsahu
- správně artikuluje
- umí výrazově vyjádřit písně přiměřeně svému věku a schopnostem
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- buduje si přesvědčení, že především aktivní tvoření hudby a zpěvu významně obohacuje kvalitu lidského života i fyzického a duševního zdraví.

5. ročník

Žák

- zpívá dle svých hlasových dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně
- rozvíjí základy pěvecké techniky, přirozeného držení těla při zpěvu a to přenáší do jednoduchých hudebních útvarů, do solfeggí a písní
- ovládá dechovou oporu
- ovládá techniku *crescenda* a *decrescendo*, má rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- rozvíjí hudební představivost a připravuje improvizaci lidového dvojhlasu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- ovládá základní pojmy fyziologie hlasu, dovede pracovat s odbornou českou literaturou
- osvojuje si základní poznatky z předmětů teoretického, historického a estetického charakteru, zejména z dějin hudby a dějin divadla
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- nabývá přesvědčení, že především aktivní realizace hudby a zpěvu významně obohacuje kvalitu lidského života i fyzického a duševního zdraví.

6. ročník

Žák

- zpívá dle svých hlasových dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně
- ovládá technická cvičení v celém hlasovém rozsahu
- zdokonaluje *messa di voce*, pracuje na vyrovnávání hlasu v celém hlasovém rozsahu
- plynule rozvíjí kantilénu, zvládá stupnice ve složitějších hlasových cvičeních, procvičuje recitativ a melodické ozdoby, dodržuje zásady hlasové hygieny
- umí výrazově vyjádřit písně přiměřeně svému věku, schopnostem a temperamentu
- podle svých schopností a zájmu se zapojuje do skupin k realizaci různých hudebních projektů (veřejných hudebních a dramatických výstupů při příležitosti různých školních koncertů, podvečerů, vernisáží, celoškolních oslav)
- v době mimo školní vyučování využívá příležitostí k návštěvě koncertů či jiných hudebních produkcí a zaujímají k nim vlastní hodnotící stanovisko.

7. ročník

Žák

- zpívá dle svých hlasových dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, upevňuje a kultivuje získané pěvecké návyky a dovednosti
- nadále rozšiřuje hlasový rozsah a kultivuje tvoření tónu

- rozvíjí techniku melodických ozdob, techniku portamenta a staccato
- zdokonaluje dovednosti samostatně pracovat s daným hudebním materiálem, nastudovávat jej pod vedením korepetitora či v domácí individuální přípravě
- studuje a kultivovaně interpretuje písňovou literaturu různých slohových období, žánrů a skladatelů
- používá dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- zdokonaluje dovednost ovládnout přiměřeně na úrovni hlasové kvality znějícího fondu a srozumitelnosti zpívaného slova podle pokynů pedagoga vybranou roli operního, muzikálového i operetního díla
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- podle svých schopností a zájmu se zapojuje do skupin k realizaci různých hudebních projektů (veřejných hudebních a dramatických výstupů při příležitosti různých školních koncertů, podvečerů, vernisáží, celoškolních oslav)
- v době mimo školní vyučování využívá příležitosti k návštěvě koncertů či jiných hudebních produkcí a zaujímají k nim vlastní hodnotící stanovisko
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Sólový zpěv		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní zpěv	1	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2	min. 4
Celkový minimální počet hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy

1. - 4. ročník

Žák

- žák navazuje na vědomosti a dovednosti získané v I. stupni
- zpívá dle svých hlasových dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně
- má vyrovnaný hlas v celém hlasovém rozsahu
- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- zvládá zpěv plynulé kantilény
- technicky ovládá zpěv pěveckých ozdob a recitativů
- je schopen zpívat ve vícehlasých skladbách
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých pěveckých období
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně-instrumentální hudby, v době mimo školní vyučování využívá příležitosti k návštěvě koncertů či jiných hudebních produkcí a zaujímá k nim vlastní hodnotící stanovisko
- podle svých schopností a zájmu se zapojuje do skupin k realizaci různých hudebních projektů (veřejných hudebních a dramatických výstupů při příležitosti různých školních koncertů, podvečerů, vernisáží, celoškolních oslav)
- studium II. stupně ukončí veřejným nebo interním vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.24 Studijní zaměření SBOROVÝ ZPĚV**Přípravné studium PS I, II***Žák*

- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě v jednohlase
- využívá správný postoj, správné sezení a správné dýchání při zpěvu
- používá svůj hlas přirozeně, nepřepíná hlasivky příliš hlasitým zpěvem
- reaguje na požadavky dirigenta.

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace							Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	
Sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	14
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	5
Celkový minimální počet hodin	2	2	3	3	3	3	3	19

Učební osnovy**1. - 3. ročník***Žák*

- zpívá čistě v unisonu
- ovládá sezení a postoj při zpěvu
- ovládá správné dýchání při zpěvu a výslovnost
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu sborové partitury
- reaguje na dirigentská gesta.

4. - 7. ročník*Žák*

- ovládá správné sezení a postoj při zpěvu
- ovládá základy dechové techniky, hlasové kultury a výslovnosti, intonace, rytmu a všech hudebně výrazových prostředků
- zvládá nácvič písni dle notového zápisu získáním elementárních znalostí ve čtení a struktuře sborové partitury
- dokáže reagovat a napodobit požadavky předváděné sborníkem
- dokáže intonovat jednohlasé písně a dle vyspělosti také dvojhlasé písně
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním sborovým vystoupením.

Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Sborový zpěv	3	3	3	3	12
Celkový minimální počet hodin	3	3	3	3	12

Učební osnovy**1. - 4. ročník***Žák*

- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu ve skladbách a capella, s instrumentálním doprovodem
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- řídí se zásadami hlasové hygieny, má vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu
- dokáže zpívat z listu jednodušší skladby
- samostatně se orientuje v notovém zápisu sborové partitury
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním sborovým vystoupením.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.25 Studijní zaměření DIRIGOVÁNÍ**Základní studium II. stupně**

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Dirigování	1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	4
	Sborový / Komorní zpěv	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkový minimální počet hodin	2	2	2	2	8

1. ročník*Žák*

- zvládá základní taktovací techniky – taktovací schéma
- zvládá oddělované gesto, staccato, legato, koruny
- zvládá práci s tempem a dynamikou
- koordinuje funkci pravé a levé ruky

- diriguje vokální partitury z období renesance a baroka
- orientuje se ve stavbě a vedení pěvecké fráze.

2. ročník

Žák

- dirigentsky ztvárňuje partitury s obtížnějšími gestickými problémy
- zvládá interpretaci metricky
- diriguje jednodušší vokální a vokálně-instrumentální partitury období romantismu
- diriguje instrumentální partitury období romantismu.

3. ročník

Žák

- diriguje tempově a agogicky rozvrášené skladby
- orientuje se v partituře větších forem
- diriguje větší formy
- diriguje jednodušší skladby 20. století (symfonická báseň, symfonie, oratorium, mše).

4. ročník

Žák

- orientuje se v partiturách s netradiční notací
- diriguje partitury s netradiční notací
- diriguje jednodušší recitativy secco a accompagnato, operní árie
- orientuje se v cyklických skladbách a partiturách 20. století.

Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.1.26 Vyučovací předměty HUDEBNÍHO OBORU

I. HUDEBNÍ NAUKA

Učební plán

- viz učební plány studijních zaměření hudebního oboru

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- umí hrát jednoduché doprovody k písňím na rytmické nástroje
- při poslechu vybraných skladeb dokáže určit jejich výrazné charakteristické znaky (tempo, charakter skladby, dynamiku.)
- zná vlastnosti tónu
- zná noty c1 – g2

- zná noty a pomlky – celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou
- zná funkci tečky u noty
- umí zahrát jednoduchý rytmus v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- zná funkci posuvek a odrážek
- zná základní dynamické a tempové označení
- zná stupnice C, G, D, A, F, B, Es, As
- pozná basový klíč a v této notaci notu f.

2. ročník

Žák

- realizuje jednoduché doprovody na melodické a Orffovy nástroje
- poslechem rozlišuje durové a mollové písně
- zná stavbu stupnice moll
- zná durové stupnice do 4 # a 4 bé
- dokáže pojmenovat základní intervaly
- vytvoří základní intervaly (čisté a velké)
- pozná šestnáctinovou notu a pomlku
- v basovém klíči se orientuje od f – c1
- poslechem určuje souzvuk tónů (dvou a tří)
- vytváří základní kvintakord
- rozlišuje hudební nástroje a nástrojové skupiny.

3. ročník

Žák

- realizuje intonační cvičení v rozsahu 1. - 5. stupně durové stupnice
- při poslechu skladeb dokáže určit tónorod
- dokáže graficky zaznamenat jednoduchý rytmus a melodii
- rozšiřuje si znalost durových stupnic (do 5 # a 5 bé)
- ovládá jednoduché transpozice
- rozlišuje intervaly čisté a velké
- vytváří z intervalů základních intervaly odvozené
- orientuje se v základní písňové formě (a-b, a-b-a)
- sluchem rozlišuje tón, interval, akord.

4. ročník

Žák

- ovládá durové stupnice do 7 # a 7 bé
- dokáže sám vytvořit rytmický doprovod k vybraným písním, podle možností využívá k doprovodu svůj nástroj
- rozpozná akordy a stupnice durové a mollové
- určí druhy mollových stupnic
- zná souvislosti stupnic stejnojmenných a paralelních
- chápe princip enharmonické záměny
- zaznamená a reprodukuje jednoduchý notový zápis
- transponuje jednoduché melodie do jiné tóniny
- chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin a identifikuje je
- zná nejdůležitější pojmy hudebního názvosloví
- zná největší české skladatele a jejich dílo.

5. ročník*Žák*

- ovládá všechny stupnice durové a mollové
- dokáže zapsat těžší rytmicko-melodické cvičení
- zná stavbu D7
- zná princip zvětšeného a zmenšeného T5
- poznává obraty kvintakordu v durové stupnici
- orientuje se v základních vývojových obdobích hudby od pravěku po současnost (zejm. ve střední Evropě).

Základní studium I. stupně pro studenty hudebního oboru Gymnázia P. Křížkovského*

Název vyučovacího předmětu		Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
		4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	
Sólový zpěv / Hra na nástroj		1	1	1	1	7
Interpretační seminář		0,5	0,5	0,5	0,5	2
Volitelný předmět	Komorní zpěv / Komorní hra	-	-	1	1	2
	Sborový / Komorní zpěv	-	-	1-2	1-2	min. 2
Hudební nauka		2	-	-	-	5
Celkový minimální počet hodin		3,5	1,5	2,5	2,5	16

*Žáci, kteří studují hudební obor na Gymnáziu P. Křížkovského s uměleckou profilací, mají 2 hodiny HN ve 4. ročníku – HN v 5. ročníku již tedy nemají.

Učební osnovy**4. a 5. ročník (4. ročník hudebního oboru)***Žák*

- orientuje se v tónovém systému
- chápe pojmy celý tón a půltón
- umí se pohybovat v durových tóninách, zná jejich předznamenání a rozlišuje a správně používá pojmy stupnice a tónina
- má intonační představu o stupních durové stupnice a je schopen je intonovat
- orientuje se v mollových stupnicích – přirozené, harmonické a melodické, ovládá předznamenání těchto stupnic
- umí číst a zapisovat základní rytmické útvary v taktech osminových a čtvrtřových
- je schopen vytvořit a přečíst základní i odvozené vzestupné intervaly
- intonuje a rozlišuje základní intervaly
- intonuje jednotlivé stupně v durové a v mollové tónině pomocí opěrných písní
- orientuje se a chápe princip taktů jednoduchých i složených a jejich metroritmickou stavbu
- čte a interpretuje základní rytmické hodnoty v taktech čtvrtřových, osminových a půlových
- rozlišuje tónorod a kvalitu jednotlivých akordů
- je schopen zaznamenat jednoduchou melodii a rytmus.

II. INTERPRETAČNÍ SEMINÁŘ

Učební plán

- viz učební plány studijních zaměření hudebního oboru

Učební osnovy

4. - 7. ročník

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Hudební interpretace a tvorba

Organizace výuky předmětu:

předmět je vyučován skupinově formou interpretačních seminářů, kde jsou převážně žáky interpretovány skladby nastudované v rámci výuky hra na nástroj, komorní hra, sólový a komorní zpěv. Tyto výkony mohou být doplňovány vystoupeními profesionálních interpretů nebo výkony studentů uměleckých škol. Součástí tohoto předmětu jsou vystoupení studentů na školních hudebních podvečerech. V rámci seminářů probíhá diskuse a hodnocení interpretace jednotlivých skladeb a jejich analýza.

Žák

- je schopen pojmenovat základní rysy hudebních forem a jednotlivých hudebních žánrů
- učí se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- propojuje teoretické dovednosti s jejich praktickým využitím a chápe význam tohoto spojení
- na základě vlastní zkušenosti vyjadřuje své názory na znějící hudbu a učí se tyto názory formulovat a zdůvodnit
- chápe souvislosti vývoje hudby, rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách
- má základní povědomí o výstavbě skladeb
- orientuje se v jednotlivých hudebních formách.

III. KOMORNÍ ZPĚV

Učební plán

- viz učební plány studijních zaměření hudebního oboru

Učební osnovy

Základní studium I. stupně

6. - 7. ročníku

Žáci

- využívají dovedností a znalostí získaných v sólovém zpěvu
- dodržují zásady hlasové výchovy a hygieny
- umí po jednom tónu slyšeném zpívat tón jiný
- umí do tónu slyšeného zazpívat jiný
- umí zpívat stupnicové postupy s unisonem rozcházející se do tercií

- umí zpívat prodlevy v jednom hlase
- čistě zpívají nejsnazší dvojhlas a postupně náročnější repertoár
- orientují se v hudebním zápise a textu
- orientují se ve struktuře sborové partitury
- umí základní schémata dirigentských gest – 2/4, 3/4, 4/4
- jsou seznámeni s vhodnou interpretací skladeb různých období a jednotlivá období rozeznají ve vybraných hudebních ukázkách
- vhodně interpretují vícehlasou skladbu s ohledem na její charakter, žánr, styl
- spolupracují s ostatními zpěváky, mladší žáci jsou vedeni k hodnocení a všímají si práce starších žáků, starší žáci jsou mladším dobrým příkladem
- umí taktně hodnotit výkony svých spolužáků při školních koncertech.

Základní studium II. stupně

1. - 4. ročník

Žáci

- navazují na dovednosti získané v I. stupni
- využívají vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zpívají dvojhlasé náročnější písně
- čistě intonují part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- čistě zpívají a capella
- pracují s větším rozsahem dynamických a agogických výrazových prostředků
- kultivovaně interpretují hudební frázi a kantilénu
- vnímají vyváženost jednotlivých hlasů při nácviu komorní skladby
- vhodně interpretují vícehlasé skladby různých období a žánrů a rozeznají období jejich vzniku ve vybraných hudebních nahrávkách
- umí taktně hodnotit výkony svých spolužáků na školních koncertech, i výkony aktivních umělců různých žánrů
- podílí se na organizaci a přípravě společných vystoupení.

IV. KOMORNÍ HRA

Předmět Komorní hra se vyučuje zpravidla od šestého ročníku prvního stupně základního studia ve studijním zaměření hudebního oboru hra na nástroj.

Formy komorní hry

- čtyřruční hra na klavír
- hra na dva klavíry
- komorní duo
- komorní trio
- klavírní trio
- komorní soubor dechový
- komorní soubor smyčcový
- komorní soubor smíšený
- kytarový soubor
- akordeonový soubor
- hra doprovodu

Učební plán

- viz učební plány studijních zaměření hudebního oboru

Učební osnovy

Základní studium I. stupně

6. ročník

Žáci

- zvládají dle svých možností základní principy souhry s dalším nástrojem
- jsou schopni rychle reagovat na změny
- využívají rytmické cítění
- dbají na intonaci a zásady přiladování k druhému nástroji
- využívají svou hudební představivost v drobných komorních skladbách (dua, tria).

7. ročník

Žáci

- umí přednést komorní skladby vícevětého typu
- využívají plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- jsou připraveni konfrontovat vlastní názory na studovanou skladbu s názory jiných
- zapojují se do seskupení více nástrojů, rockových kapel, větších souborů či orchestrů
- spoluvytváří odpovědnost za studované dílo
- plně využívají možností veřejně vystupovat.

Základní studium II. stupně

1. - 4. ročník

Žáci

- plně uplatňují veškeré získané dovednosti načerpané během studia v umělecké škole
- umí přednést komorní skladby vícevětého typu
- využívají zkušeností z interpretace klasických děl (komorní či souborové hry) v jazzové improvizaci a vlastní tvorbě
- dovedou objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit účinkujících hudebníků
- dle možností co nejvíce veřejně vystupují, účastní se festivalů, soutěží, přehlídek.

5.2 VÝTVARNÝ OBOR

Vzdělávací obsah výtvarného oboru vychází z RVP ZUV: základem jsou vzdělávací oblasti Výtvarná tvorba a Recepce a reflexe výtvarného umění. Obě oblasti jsou realizovány v předmětu Výtvarná tvorba. Žáci jsou seznamováni se základními principy plošné, prostorové, objektové a akční tvorby, poznávají i teoretickou a historickou stránku výtvarného umění.

Vzdělávací oblasti

Plošná tvorba

zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na niterný svět žáků. Je postavena na objeveně volené tematice, která obohacuje dětské myšlení i emotivitu. V souvislosti s tématem žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užité tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje i experimentace s materiály, nástroji nebo postupy, která rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, které mnohdy dospívá až k přesahům mezi plošnou a plastickou tvorbou.

Prostorová tvorba

učí žáky odlišnému způsobu výtvarného myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarné experimentaci v řešení drobných sochařských plastik, tvorbu doprovází studijní modelování, užitá tvorba je nejčastěji zastoupena keramikou. Je závislá nejen na obsahu námětu a na výtvarné úvaze, ale i na zvoleném postupu – modelování, tvarování, konstruování. Významnou roli hraje i vztah žáka k materiálu a jeho zručnost.

Objektová a akční tvorba

vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis

a hlouběji je ukotvuje. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit, se realitě – materiálu či nalezenému předmětu, nebo vytvořit nová prostředí. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Akční tvorba má multimediální charakter. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd.

Výtvarná kultura

prostupuje celou výukou – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Přináší osvojování si základních výtvarných pojmů, seznamování s historií i současností výtvarného umění, s uměleckými slohy a směry a všeobecnou orientaci ve výtvarném umění. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí.

5.2.1 Přípravné studium

Přípravné studium

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace		Celkem hodin
	1. r.	2. r.	
Výtvarná tvorba	2	2	4

Přípravné studium II. stupně pro žáky od 14 let

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace	Celkem hodin
	1. r.	
Výtvarná tvorba	3	3

Učební osnovy

Přípravné studium pro žáky od 5 let

Žák

- vědomě se účastní výtvarných her a jednoduchých výtvarných úkolů
- používá základní nástroje kresby a malby pro svoje vizuálně obrazné vyjádření
- k plastickému vyjádření používá tvárné materiály (hlína, plastelína)
- poslouchá výklad učitele, pracuje podle jeho pokynů a neruší ostatní žáky ve třídě.

Přípravné studium od 6 let

Žák

- pro svoje vizuálně obrazné vyjádření využívá základní škálu obrazových prvků
- používá základní vyjadřovací prostředky plošné tvorby (linie, barva, tvar)
- získává základní znalosti z nauky o barvách
- sleduje výklad učitele, snaží se vypracovat úkol podle zadání
- je schopen rozdělanou práci dokončit
- rozeznává základní výtvarné techniky a vyjadřovací prostředky
- dokáže vysvětlit a popsat co dělá
- je schopen přijmout a reagovat na otázky (podněty) kladené učitelem, přemýšlí o nich
- používá prostory ateliéru v souladu se školním řádem.

Přípravné studium II. stupně pro žáky od 14 let

- žáci, kteří jsou zařazeni do studijního zařazení Přípravného studia II, začínají plnit výstupy na úrovni I stupně základního studia a směřují k naplnění výstupů II. stupně.

5.2.2 Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace							Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	
Výtvarná tvorba	2	3	3	3	3	3	3	20

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- pro svoje vizuálně obrazné vyjádření používá různé kresebné a malířské nástroje
- využívá celou plochu formátu a je schopen svoji práci dokončit
- rozeznává základní výtvarné techniky a vyjadřovací prostředky
- modeluje přidáváním či ubíráním hmoty
- spojením různých věcí vytváří nové objekty
- uvědomuje si historii výtvarné tradice
- je vstřícný k potřebám ostatních spolužáků
- prostor, který využívá pro svoji práci, uvede do původního stavu.

2. ročník

Žák

- užívá základní prvky vizuálně obrazného vyjádření pro vyjádření vlastních představ
- zvládá kombinovat různé druhy kresebných a malířských nástrojů
- seznamuje se s technikami kresby, uvědomuje si rozdíl mezi linií a plochou
- seznamuje se se základními grafickými technikami (monotyp, tisk z lepenky apod.)
- učí se vyhladit hladký povrch a vytvořit jednoduchý tvar při modelování
- dokáže spojovat různé druhy materiálů
- zvládá práci v kolektivu, dokáže se poučit z pracovních výsledků svých spolužáků
- seznamuje se s různými způsoby uměleckého vyjádření.

3. ročník

Žák

- pro svoje vizuálně obrazné vyjádření používá základní vyjadřovací prostředky, kresbu, malbu a další techniky
- jejich kombinací objevuje nová výtvarná řešení
- respektuje učitele, zároveň si vytváří vlastní názor na řešení výtvarných problémů
- zajímá se o výsledný účinek svého výtvarného vyjádření
- snaží se práci dotáhnout do finální podoby v domluveném časovém horizontu
- dokáže se po celou dobu výuky soustředit na probírané téma či zadaný úkol
- dokáže přijmout kritiku, případné chyby se v rámci možností snaží napravit
- vnímá estetické hodnoty okolního světa, přemýšlí o nich.

4. ročník

Žák

- vybírá vhodné prostředky vizuálně obrazného vyjádření a užívá pro vyjádření vlastních představ, prožitků a zkušeností, kombinuje je a uplatňuje při vlastní tvorbě
- seznamuje se s technikami kresby, zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše
- pomocí prvků vizuálně obrazných vyjádření zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získané ostatními smysly a podněty z představ a fantazie
- získává základní znalosti z nauky o barvách, výrazové možnosti barev užívá k osobitému výtvarnému vyjádření
- porovnává svoji interpretaci s tvorbou ostatních
- hledá vztah ke kulturním hodnotám, rozpoznává vizuálně obrazné vyjádření současnosti i minulosti, srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření
- pomáhá vytvářet příjemné podnětné prostředí ve třídě a v kolektivu.

5. ročník

Žák

- pro vyjádření vlastních představ vybírá vhodné prostředky, kombinuje je, porovnává jejich uplatnění u ostatních, pojmenovává různé prvky vizuálně obrazného vyjádření
- přichází s vlastními nápady na řešení výtvarných problémů
- snaží se používat základní výtvarné pojmy, správnou terminologii výtvarných technik
- vědomě využívá a interpretuje smyslové zážitky a podměty: hmat, pohyb, sluch a vybírá vhodné vizuálně obrazného prvky k jejich vyjádření
- výrazové možnosti barev využívá k osobitému výtvarnému vyjádření
- zdůvodňuje vlastní výpověď a snaží porozumět a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými
- pojmenovává, vnímá a srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření a vychází z historických souvislostí
- podílí se na přípravě závěrečné prezentaci vytvořených výtvarných prací.

6. ročník

Žák

- pro vyjádření vlastních představ vybírá vhodné prostředky, kombinuje je, porovnává jejich uplatnění u ostatních, pojmenovává různé prvky vizuálně obrazného vyjádření
- rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů
- zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše, kombinuje a řadí prvky v ploše a prostoru
- užívá perspektivních postupů, uvědomuje si proměny perspektivního zobrazování v historických souvislostech
- při vlastní tvorbě uplatňuje znalosti z oblasti barev k osobitému výtvarnému vyjádření, prohlubuje znalosti základních pojmů nauky o barvách
- pro zachycení procesů a jevů v proměnách a vztazích využívá některé prostředky současného umění (PC, foto, počítačová grafika, video, animace)
- srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření; uvědomuje si kulturní hodnoty
- je schopen odhadnout čas potřebný k různým výtvarným úkonům.

7. ročník

Žák

- pro vyjádření vlastních představ vybírá vhodné prostředky, kombinuje je, porovnává jejich uplatnění u ostatních, pojmenovává různé prvky vizuálně obrazného vyjádření
- rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů
- zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše, kombinuje a řadí prvky v ploše a prostoru
- užívá některé metody současného výtvarného umění
- užívá perspektivních postupů, uvědomuje si proměny perspektivního zobrazování v historických souvislostech
- uplatňuje znalosti z oblasti barev k osobitému výtvarnému vyjádření, užívá kompoziční principy ve vlastní tvorbě, uvědomuje si jejich proměnu na konkrétních příkladech uměleckých děl
- při vlastní tvorbě uplatňuje některé z metod současného výtvarného umění (performance, instalace, akční umění...) i nových médií (počítačová grafika, foto, video, animace)
- využívá svých znalostí historických souvislostí, srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření

- vytváří si kritéria pro hodnocení, hledisko subjektivní, sociální, historické, uvědomuje si umělecké a kulturní hodnoty
- ukončí studium I. stupně absolventskou výstavou.

5.2.3 Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Výtvarná tvorba	3	3	3	3	12

Učební osnovy

1. ročník

Žák

- uplatňuje poznatky o prvcích vizuálně obrazného vyjádření pro vyjádření své představy, rozpoznává specifičnost různých znakových a vizuálně obrazných znakových systémů
- vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií a identifikuje pro ně charakteristické prostředky
- vědomě užívá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše, kombinuje a řadí prvky v ploše a prostoru
- užívá metody současného výtvarného umění
- užívá perspektivních postupů, uvědomuje si proměny perspektivního zobrazování v historických souvislostech
- k osobitému výtvarnému vyjádření uplatňuje znalosti z oblasti barev, užívá kompoziční principy, využívá je při vlastní tvořivé činnosti
- na příkladech vizuálně obrazných vyjádření vnímá proměny uměleckých směrů.

2. ročník

Žák

- uplatňuje poznatky o prvcích vizuálně obrazného vyjádření pro vyjádření své představy, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě
- vybírá a používá odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů
- využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy
- vědomě užívá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše, kombinuje a řadí prvky v ploše a prostoru
- užívá metody současného výtvarného umění
- užívá perspektivních postupů, uvědomuje si proměny perspektivního zobrazování v historických souvislostech
- k osobitému výtvarnému vyjádření uplatňuje znalosti z oblasti barev, užívá kompoziční principy, využívá je při vlastní tvořivé činnosti
- prohlubuje si znalosti v oblasti uměleckých slohů a směrů, uvádí společenské a filozofické okolnosti jejich vzniku a příčiny jejich proměn.

3. ročník

Žák

- při vlastních aktivitách vědomě a tvořivě uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření, proces umělecké tvorby chápe jako subjektivní vyjádření vlastních pocitů, prožitků, smyslových vjemů
- vědomě užívá rozvržení linie, tvaru, objemu v ploše, kombinuje a řadí prvky v ploše a prostoru
- užívá metody současného výtvarného umění
- užívá perspektivních postupů, uvědomuje si proměny perspektivního zobrazování v historických souvislostech
- k osobitému výtvarnému vyjádření uplatňuje znalosti z oblasti barev, užívá kompoziční principy, využívá je při vlastní tvořivé činnosti
- prohlubuje si znalosti z oblastí uměleckých slohů a směrů, chápe společenské a filozofické okolnosti jejich vzniku a příčiny jejich proměn.

4. ročník

Žák

- má ucelený přehled o jednotlivých uměleckých prvcích vizuálně obrazného vyjadřování, rozumí jejich účinku v procesu komunikace
- vědomě užívá prostředky vizuálně obrazného vyjádření pro své projekty, na základě svých znalostí volí vhodná média pro vyjádření své představy
- k osobitému výtvarnému vyjádření uplatňuje znalosti z oblasti barev, užívá kompoziční principy, využívá je při vlastní tvořivé činnosti
- samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění
- rozlišuje umělecké slohy a směry, uvádí společenské a filozofické okolnosti jejich vzniku a příčiny jejich proměn
- ukončí studium II. stupně absolventskou výstavou.

5.2.4 Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.3 TANEČNÍ OBOR

Vzdělávací obsah tanečního oboru vychází z RVP ZUV: základem jsou vzdělávací oblasti Taneční tvorba a interpretace a Recepce a reflexe tanečního umění.

Studium je koncipováno do sedmi ročníků I. stupně a následně do čtyř ročníků II. stupně. Předstupněm je přípravné studium pro děti od pěti let.

V průběhu studia prochází žáci všeobecnou taneční a rytmickou přípravou. Na základě osvojených dovedností, podle míry schopností a zájmu budou vyučováni základům klasické baletní techniky včetně mezinárodního francouzského názvosloví, technikám současného tance a taneční tvorbě směřující především k rozvíjení pohybové fantazie a taneční tvořivosti žáka – výrazovému tanci, lidovému, historickému a charakternímu. Taneční tvorba a interpretace dává tanečnickovi možnost použít svébytného pohybu jako vyjadřovacího prostředku a nabízí možnosti jeho spojení s hudbou, se slovem, s hrou zvuků, barev, světél a podobně v podmínkách jevištního prostoru i mimo něj.

Vzdělávací oblast recepce a reflexe v kontextu tanečního umění vychází ve všech souvislostech z učení se pohybu a učení se o pohybu, je bez hodinové dotace, její učivo prostupuje celou výuku, je začleněno do obsahu učiva jednotlivých předmětů, doplňuje je, není samostatně klasifikována.

V průběhu studia se každý žák může dle svých výkonů veřejně prezentovat na akcích školy, města, kraje, účastnit se vyhlašovaných tanečních přehlídek, soutěží, vzdělávacích pobytů, letních tanečních škol apod.

Každý školní rok je ukončen závěrečným tanečním představením.

Vzdělávací oblasti

Taneční a rytmická příprava

Podněcuje tělesnou citlivost a vede k optimálnímu, vyváženému postavení těla ve všech základních polohách a pohybu z místa. Systematicky rozvíjí elementární taneční techniku, zvyšuje sílu, pružnost, koordinaci a aktivní pohyblivost jednotlivých částí i celého těla, podněcuje taneční projev dětí a jejich hudební citění. Učí prostorové orientaci a vhodnými prostředky motivuje vzájemné vztahy ve skupině. Rozvíjí rytmické, dynamické a intonační citění.

Klasická baletní technika

Rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku, upevňuje optimální postavení těla, buduje a zdokonaluje především sílu a pružnost horních a dolních končetin a těla, prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu, smysl pro přesnou formu a čistotu provedení, éterickou lehkost a vzrůsnost pohybu. Jeho cílem je vypracování vytočení dolních končetin, velkého kroku, pružnosti, jistoty a přesné koordinace pohybu, stabilního točení v ose těla, lehkého a vysokého skoku, klidného a výrazného vedení horních končetin, prostorového citění, vytrvalosti a síly. Výuka sestává z cvičení u tyče (á la barre) a cvičení na volnosti (au milieu). Cvičení na volnosti obsahuje vlastní exercice a dále adagio (spojování póz a poloh) a allegro (skoky).

Lidový, historický a charakterní tanec

Cílem je vychovávat v žácích úctu a obdiv k našim bohatým lidovým a historickým tradicím, poskytnout žákům poznání původu a specifiky lidových a historických tanců a her tak, aby byl pro ně přitažlivý i ve svých původních formách. Žáci se podle svých schopností učí zvládnout základní kroky charakteristické pro jednodušší formy českých a moravských lidových tanců, historických tanců i tradičních tanců cizích oblastí a regionů. Jsou vedeni k citlivému a přesnému vyjádření tempa, rytmu, dynamiky a výrazu lidové písně. Nedílnou součástí lidových tanců a her je znalost textu písní, historického a geografického zázemí.

Taneční praxe a improvizace

Organicky navazuje na ostatní vyučovací oblasti a jejich cílem je zdokonalování a prohlubování tanečních technik, podněcování osobitého tanečního projevu žáků, podněcování jejich tvořivé schopnosti a smyslu pro vzájemnou pohybovou souhru. Využívá vrozené potřeby žáka vyjádření se pohybem. Cíleně podněcuje jejich kreativitu a napomáhá budovat jejich individuální pohybový slovník. Vede žáky k vlastní autorské práci. Směřuje ho objektivnímu hodnocení druhých i sebe. Podporuje jeho zájem o taneční dění i mimo školu.

Práce v souboru

Náplní této oblasti je vést žáky při tvorbě společných tanečních skladeb pro interní či veřejná vystoupení k spolupráci se skupinou, k zodpovědnosti za svůj i výkon skupiny, k potřebě podílet se na tvorbě i v ostatních složkách (výběr hudební předlohy, námětu, spolupráce při výstavbě choreografie, návrhy kostýmů a jejich příprava, scénografie aj.). Tento předmět je vyučován ve II. stupni studia.

Techniky současného tance

Techniky současného tance bezprostředně navazují na přípravnou taneční a rytmickou průpravu. Cílem výuky je kultivovat přirozený pohyb žáků na základě znalostí a analýzy pohybu po stránce funkcionálních anatomických zákonitostí a přivést je k jeho správnému používání (rozmístění síly v těle a správné používání opěrného systému trupu, postupné vypracování těžištního pohybu, protažení v tělesné ose i osách končetin, průběžné zvyšování pohybového rozsahu, práce na pohybovém detailu). K dokonalému tvaru jednoduchých i složitých pohybů žák dochází uvědomělou svalovou prací, respektováním a prohlubováním svých anatomických dispozic. Rozvíjí svoje schopnosti po stránce výrazové – rytmické, dynamické a prostorové. Jeho úkolem je budovat trojé vztahy mezi myšlením, emocemi a pohybem.

5.3.1 Přípravné studium

Přípravné studium pro žáky od 5 let

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace		Celkem hodin
	1. r.	2. r.	
Taneční průprava	2	2	4

Přípravné studium pro žáky od 6 let

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace	Celkem hodin
	1. r.	
Taneční průprava	2	2

Přípravné studium II. stupně pro žáky od 14 let

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace	Celkem hodin
	1. r.	
Taneční průprava a praxe	2,5	2,5
Současný tanec	1	1
Celkový minimální počet hodin	3,5	3,5

*Učební osnovy***Přípravné studium pro žáky od 5 a 6 let**

Hlavní důraz je kladen na celistvost taneční a rytmické výchovy, která má vést k propojení fyzického a psychického růstu dětské osobnosti. Při všech svých pohybových činnostech – průpravná cvičení, taneční hry, improvizace, obratnost – dítě vychází ze svého přirozeného pohybu a ze své obrazné představy. Tu se snaží pravdivě zachytit pohybem. Dítě tak chápe pohyb a jeho podstatu do hloubky, je vyloučeno pouhé mechanické napodobování pohybu. Je nutné hledat pro určitý cvik vhodnou motivaci tak, aby dítě co nejvíce zaujala, aby podtrhla, co je na daném cviku nejpodstatnější a intenzivně rozvíjela psychický i fyzický prožitek z pohybu. Dítě ponořené do hry nebo získané pro nějaký nápad je schopno se hluboce soustředit. Průpravná cvičení se skládají vždy z technického popisu a z motivace. Cvičení tedy neprobíhá pouze v oblasti emotivní, ale i rozumové. Pro technickou část přistoupíme k ukázce na sobě, či šikovném dítěti, na kterém i názorně odstraníme chyby. Pro motivaci zůstaňme raději u slovního vyjádření a pohybové ztvárnění ponecháváme dětem. Aktivně dítě směřujeme k osobnímu vyjádření, pravdivosti pohybu, poznání sebe sama, ocenění a respektování práce druhého jedince, pospolitosti se skupinou vrstevníků.

Při všech činnostech současně ověřovat zájem a předpoklady jednotlivých dětí pro další studium tanečního oboru.

Pro možnosti zpětné vazby jsou připravována drobná taneční vystoupení a otevřené vyučovací hodiny pro rodiče a veřejnost.

Přípravné studium pro žáky od 14 let

- žáci, kteří jsou zařazeni do studijního zařazení Přípravného studia II, začínají plnit výstupy na úrovni I stupně základního studia a směřují k naplnění výstupů II. stupně

5.3.2 Základní studium I. stupně

Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace							Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	
Taneční průprava a praxe	2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	16
Současný tanec	-	-	-	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet hodin	2	2	2	3,5	3,5	3,5	3,5	20

Učební osnovy

1. ročník

Taneční průprava a praxe

Žák

- je schopen v základních polohách na místě dodržovat zásady a zákonitosti optimálního postavení těla
- zvládá jednoduchý pohybový úkol zaměřený na procvičení jednotlivých svalových oblastí a na rozvoj pohyblivosti v kloubech (dle anatomických možností dítěte)
- orientuje se v základních prostorových drahách a tvarech (přímka, kruh, řada, zástup)
- dokáže použít k pohybovému úkolu rekvizitu.
- dokáže na základě konkrétní motivace vyjádřit téma pohybem
- využívá k vlastní práci jednoduché prostorové změny
- je schopen jednoduchého hodnocení.

2. ročník

Taneční průprava a praxe

Žák

- vědomě upevňuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla v základních polohách na místě i při pohybu z místa
- je schopen jednoduchých pohybových úkolů zaměřených na rozvoj síly, pružnosti a pohyblivosti jednotlivých částí těla
- orientuje se v základních prostorových drahách (přímé i oblé dráhy).
- vědomě využívá rekvizity ke svému vlastnímu vyjádření (improvizaci)
- rozlišuje základní rytmické, dynamické a tempové změny v hudební předloze
- žák se orientuje v základních prostorových tvarech a jejich změnách.

3. ročník

Taneční průprava a praxe

Žák

- vědomě využívá zásady a zákonitosti optimálního postavení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- je schopen vědomě a izolovaně ovládat jednotlivé části těla a jejich svalové skupiny
- je schopen provádět jednoduché pohybové úkoly zaměřené na koordinaci pohybu na místě i v prostoru
- orientuje se v prostorových drahách – diagonála, kruh, vlna, osma

- samostatně tvoří drobné pohybové úkoly, při kterých dokáže tvořivě pracovat s prostorem, rekvizitou
- dokáže získané dovednosti uplatnit v drobných tanečních skladbách, při kterých rozvíjí pohybovou fantazii
- je schopen jednoduchého slovního hodnocení předvedeného výkonu.

4. ročník

Taneční příprava a praxe

Žák

- využívá získaných dovedností k vlastní tvořivé práci a improvizaci
- dokáže zhodnotit správnost prováděného pohybu
- je schopen tvořivé spolupráce v rámci dvojice, trojice, skupiny.

Současný tanec

Žák

- je schopen provést jednoduché pohybové úkoly zaměřené na zvyšování pružnosti, koordinace a pohyblivosti jednotlivých částí i celého těla v pohybu na místě i z místa
- provádí pohybový úkol zaměřený na zcitlivění jednotlivých svalových oblastí v pohybu na místě i v prostoru
- je schopen ve spolupráci s hudebním pedagogem – korepeticem prohlubovat hudební cítění a provést rozbor jednoduché skladby
- ovládá základní pozice končetin, těla a jeho částí v rámci příslušné taneční techniky současného tance.

5. ročník

Taneční příprava a praxe

Žák

- samostatně tvoří drobné improvizace na hudební a nehudební téma
- dokáže prováděný prvek nazvat odborným názvem
- vnímá a dokáže hodnotit alespoň jednu složku choreografie
- samostatně tvoří drobné pohybové úkoly s využitím základních prvků dané taneční techniky
- dokáže pro své kompozice a improvizace použít konkrétní i abstraktní téma, pocity a nálady.

Současný tanec

Žák

- dovede interpretovat krátké pohybové vazby v různých polohách na místě i v pohybu z místa
- vědomě prohlubuje a upevňuje své dispozice, vytrvalost a pružnost těla
- orientuje se v prostoru v oblých drahách a spirálách s odstředivým a dostředivým vztahem
- zná a provádí základní pozice a základní prvky dané taneční techniky.

6. ročník

Taneční příprava a praxe

Žák

- uvědomuje si své místo ve skupině a k vlastní práci využívá partnerskou spolupráci
- je schopen vkládat do svého tanečního projevu vnitřní prožitky a emoce
- dokáže diskutovat o zhlédnuté taneční choreografii

- zapojuje do přípravy choreografií jak interpretačně, tak i v jiných složkách (návrh kostýmu)
- umí zhodnotit svůj podíl a správnost prováděného pohybu
- rozeznává charakteristické znaky vyučovaných i jiných tanečních technik a stylů.

Současný tanec

Žák

- provádí průpravné a jednoduché prvky zvolené taneční techniky současného tance pomocí rozkladu
- využívá pro pohyb z místa složitější formy a kombinace chůze, tanečních kroků, běhů, poskoků, skoků, obrátů a otáček s ohledem na principy pohybu v prostoru
- vědomě provádí své pohyby s ohledem na plynulost, harmonii a koordinaci pohybu celého těla
- zvládá orientaci v prostorových tvarech a jejich změnách.

7. ročník

Taneční průprava a praxe

Žák

- v improvizaci citlivě reaguje na danou hudební i nehudební předlohu
- samostatně řeší prostorové, rytmické, vztahové a výrazové úkoly
- je schopen dějového i obsahového rozboru a hodnocení shlednutého choreografického díla
- aktivně se podílí na tvorbě skupiny
- je schopen sebehodnocení i hodnocení skupiny v rámci vystoupení a jeho přípravy
- umí pojmenovat prováděné prvky, zná a používá odborné názvosloví
- rozeznává taneční techniky a styly
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním tanečním vystoupením (v sólové nebo skupinové choreografii).

Současný tanec

Žák

- zná, respektuje a využívá zásady optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí a vědomě využívá získané základní znalosti a dovednosti v každém prováděném pohybu
- ovládá základní pozice a prvky dané taneční techniky současného tance a jejich jednoduchých kombinací
- uvědomuje si, respektuje a dále rozvíjí své anatomické dispozice a tělesné schopnosti
- provádí koordinovaný pohyb, který vede k harmonickému pohybu celého těla
- dokáže pracovat s dynamikou pohybu, změnou těžiště a osou těla
- využívá vědomě ve své tvorbě jak získané taneční znalosti a dovednosti, tak svých emocí, pocitů a nálad
- aktivně se podílí dle svých schopností na přípravě, tvorbě i prezentaci tanečních vystoupení.

5.3.3 Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Taneční průprava a praxe	2	2	2	2	8
Současný tanec	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet hodin	3	3	3	3	12

Učební osnovy

1. – 2. ročník

Taneční průprava a praxe

Žák

- je schopen improvizace na dané téma, hudební i nehudební předlohu
- je schopen objektivního hodnocení svého tanečního výkonu v rámci přípravy i realizace tanečního vystoupení
- je schopen dějového i obsahového rozboru a hodnocení shlédnutého choreografického díla
- uvědomuje si principy přirozeného pohybu v souvislostech s anatomickými zákonitostmi prováděného pohybu a vědomě je využívá k budování svého pohybového slovníku.

Současný tanec

Žák

- vědomě využívá získané znalosti a dovednosti v každém prováděném pohybu
- ovládá pozice a prvky daných tanečních technik současného tance a provádí jejich složitější kombinace
- uvědomuje si, respektuje a dále rozvíjí své anatomické dispozice a tělesné schopnosti
- provádí koordinovaný pohyb, který vede k harmonickému pohybu celého těla
- pracuje s dynamikou pohybu, změnou těžiště a osou těla
- využívá vědomě ve své tvorbě jak získané taneční znalosti a dovednosti, tak svých emocí, pocitů a nálad
- aktivně se podílí dle svých schopností na přípravě, tvorbě i prezentaci tanečních vystoupení.

3. – 4. ročník

Taneční praxe

Žák

- je schopen improvizace na dané téma, hudební i nehudební předlohu
- zná a užívá odborné názvosloví a pojmosloví z oblastí tanečního umění
- je schopen objektivního hodnocení svého tanečního výkonu v rámci přípravy i realizace tanečního vystoupení
- je schopen na podložených názorech, postojích a argumentech dějového i obsahového rozboru a hodnocení choreografického díla.

Současný tanec

Žák

- vědomě využívá získané znalosti a dovednosti v každém prováděném pohybu
- dovede ve svých pohybových kompozicích a improvizacích použít techniku různých oblastí tanečních směrů a dbá na čistotu provedení
- uvědomuje si, respektuje a udržuje své anatomické dispozice a tělesné schopnosti
- uvědomuje si a využívá pohyb v horizontální a vertikální rovině
- aktivně pracuje s dynamikou pohybu, změnou těžiště a osou těla
- využívá ve své autorské tvorbě tanečních znalostí a dovedností, emoce, pocity a nálady, buduje si své osobité pohybové vyjadřování
- je partnerem při přípravě, tvorbě i prezentaci tanečních vystoupení.

5.3.4 Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

5.4 LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru jsou výtvarného oboru vychází z RVP ZUV: základem jsou vzdělávací oblasti Interpretace a tvorba a Recepce a reflexe dramatického umění. Obě oblasti jsou realizovány v rámci daných předmětů literárně-dramatického oboru pro jednotlivé ročníky.

5.4.1 Přípravné studium

Učíme malé děti uvědomělému hraní si, a to kultivovaným jednáním. Rozvíjíme kolektivní cítění dětí, smysl pro dodržování pravidel hry, podporujeme zdravý rozvoj sebevědomí dítěte rozvojem imaginace a fantazie. Snažíme se vést žáky přípravného studia k vzájemnému naslouchání a respektu. Předpokladem pro přijetí do přípravného studia literárně-dramatického oboru je chuť si hrát a tvořit. Podporujeme význam hry jako symbolu světa. Hra není pouhý symbol dětství, je to vstupní brána k tomu stát se člověkem. Člověk je s hrou spjatý po celý život. Je potřeba položit správný základ již v raném období dítěte.

Přípravné studium pro žáky od 6 let

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace	Celkem hodin
	1. r.	
Přípravná dramatická výchova	2	2

Přípravné studium II. stupně pro žáky od 14 let

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace	Celkem hodin
	1. r.	
Dramatická tvorba	2	2
Práce s textem a přednes	1	1
Celkový minimální počet hodin	3	3

Učební osnovy

Přípravná dramatická výchova pro žáky od 6 let

Žák

- spolupracuje s druhým žákem při jednoduchých hrách
- pozná rozdíl mezi hraním si a hraním
- je schopen oddělit divadelní prostor jeviště a hlediště
- provádí jednoduchá dechová a artikulační cvičení
- opakuje jednoduché rytmické modely.

Přípravné studium II. stupně pro žáky od 14 let

- žáci, kteří jsou zařazeni do studijního zařazení Přípravného studia II, začínají plnit výstupy na úrovni I stupně základního studia a směřují k naplnění výstupů II. stupně.

5.4.2 Základní studium I. stupně

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace							Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	
Dramatická tvorba	2	2	2	2	2	2	2	14
Práce s textem a přednes	-	-	-	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet hodin	2	2	2	3	3	3	3	18

Učební osnovy

Dramatická tvorba

1. – 2. ročník

*vzdělávací oblast dramatická příprava**Žák*

- spolupracuje a rozvíjí nápady druhých
- při hrách dodržuje pravidla
- otevřeně komunikuje, respektuje ostatní členy v kolektivu
- umí se orientovat v divadelním prostoru
- zná a provádí spolu s učitelem základní dechová, hlasová a artikulační cvičení
- zvládá jednoduchý rytmus a dynamiku
- uplatňuje základní pohybové a mluvní dovednosti
- orientuje se v základních principech práce se zástupným předmětem, loutkou.

*vzdělávací oblast dramatika a slovesnost**Žák*

- je schopen jednoduše vyjádřit své sympatie a nesympatie ke knize, k textu, k divadelnímu představení
- je schopen jednoduše převyprávět stručný obsah knihy
- základně se orientuje v dětské literatuře
- zná dětské básničky
- je schopen vytvořit si vlastní příběh, který převypráví či sdělí jinou možnou formou.

3. – 4. ročník

*vzdělávací oblast dramatická příprava**Žák*

- vyjádří své myšlenky a emoce a umí je uplatnit při vytváření jednoduchého dramatického tvaru
- je schopen sebereflexe a naslouchá kritice
- orientuje se v divadelním prostoru a zvládá prostorové cítění
- umí základní dechová, hlasová a artikulační cvičení a je schopen je uplatňovat při práci s mluveným slovem
- zvládá pohybovou improvizaci, hudebně rytmický projev
- rozumí základnímu principu práce se zástupným předmětem, loutkou a je schopen vyjádřit k předmětu, k loutce svůj vztah.

vzdělávací oblast dramatika a slovesnost

Žák

- objasní své vlastní stanovisko k textu
- dokáže identifikovat chyby druhého
- převypráví stručný obsah knihy
- je schopen vést a udržet dějovou linku
- orientuje se v literatuře odpovídající jeho věku
- vytvoří vlastní příběh na zadané téma a je schopen ho sdělit různou divadelní formou
- zná básničky a další texty (mimo jiné z artikulačních cvičení) a rozumí jejich obsahu.

5. - 6. ročník

vzdělávací oblast dramatická průprava

Žák

- je schopen uplatnit principy klasické kompozice dramatu při vytváření jednoduchého dramatického tvaru
- umí vytvořit konstruktivní kritiku svého partnera i sebe samého
- zvládá prodloužený výdech, základy dechové opory, rezonanci, je si vědom svých mluvních nedostatků
- umí dechová, hlasová a artikulační cvičení uplatňovat při práci s mluveným slovem jakožto s výrazovým prostředkem
- vnímá své tělo jako celek, vědomě usiluje o jeho správné držení a vědomě s ním pracuje v dramatických pohybových improvizacích
- uplatňuje znalosti práce se zástupným předmětem, loutkou a je schopen rozehrát situaci.

vzdělávací oblast dramatika a slovesnost

Žák

- orientuje se v základní divadelní a literární terminologii, zná základní druhy a žánry literatury (především pak dramatu – komedie, tragédie)
- písemně zpracuje příběh na dané téma a rozvíjí ho v kolektivu s ostatními žáky
- zaujímá kritické stanovisko k textu svému i cizímu a je schopen rozvinout konstruktivní kritiku
- orientuje se v literatuře odpovídající jeho věku
- je schopen interpretovat textovou předlohu zadanou učitelem
- je schopen základně improvizovat na téma zadané učitelem.
- orientuje se v divadelní a literární terminologii, zná druhy a žánry literatury (především pak dramatu)
- zhodnotí dramatické i literární dílo a vytváří jeho jiné varianty
- popíše typy divadel
- písemně zpracuje drobný jevištní tvar samostatně zvolenou formou a je schopen vlastní tvorbu dramaticky zpracovat individuálně či v kolektivu ostatních žáků.

7. ročník

vzdělávací oblast dramatická průprava

Žák

- je schopen kolektivní tvorby, vzájemnému naslouchání
- uplatňuje principy klasické kompozice dramatu při vytváření dramatického tvaru
- je si vědom svých dostatků i nedostatků, s nimiž vědomě pracuje
- adekvátně užívá hlas a tělo v situacích dramatické tvorby i v běžných životních situacích

- vytvoří dramatickou situaci
- ovládá práci se zástupným předmětem, loutkou
- propojuje své znalosti, je si vědom existence divadelních oborů a je schopen popsat svůj vztah k těmto oborům.

vzdělávací oblast dramatika a slovesnost

Žák

- je schopen interpretovat jednoduchou textovou předlohu, kterou si sám zvolí
- podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- je si vědom zákonitosti výstavby dramatického textu
- orientuje se v literatuře odpovídající jeho věku
- je schopen improvizovat na téma zadané učitelem a do improvizace vnáší vlastní invenci.

Práce s textem a přednes

4. – 5. ročník

Žák

- spolu s učitelem se podílí na výběru vhodné literární předlohy
- zná správné psychomotorické předpoklady vývoje řeči
- je schopen fixovat v dechových, hlasových a artikulačních cvičeních správný sebecit
- rozlišuje promluvy jednotlivých postav, eventuálně rozlišuje charaktery jednotlivých postav.
- je schopen vybrat vhodnou literární předlohu s pomocí učitele
- umí používat správné hlasové, mluvní (i pohybové) znalosti
- ovládá různé výrazové varianty při řečovém cvičení
- uvědoměle pracuje se základními výrazovými prostředky.

6. – 7. ročník

Žák

- je schopen nabídnout učiteli vhodnou literární předlohu
- obhájí svůj interpretační postoj
- zvládne práci na dramatickém výstupu (monologu, dialogu)
- vědomě pracuje s nabytými odbornými mluvními (i pohybovými) dovednostmi.
- v improvizovaném dialogu dokáže naslouchat partnerovi a pohotově reagovat
- dokáže cítit syntetičnost jevištního tvaru, tzn. akceptuje a využívá všechny složky divadelního díla
- je schopen pracovat s divadelním znakem
- bez problému improvizuje ve skupině na zadané téma.

5.4.3 Základní studium II. stupně

Název vyučovacího předmětu	Týdenní hodinová dotace				Celkem hodin
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Dramatická tvorba	2	2	2	2	8
Práce s textem a přednes	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet hodin	3	3	3	3	12

Dramatická tvorba

1. – 2. ročník

vzdělávací oblast dramatická průprava

Žák

- vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování
- vytvoří typ postavy a jednoduchý charakter postavy
- je schopen vědomé stylizace v daném žánru
- uvědomuje si a je schopen uplatňovat zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- podílí se na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (režie, dramaturgie, scénografie – scéna, kostýmy, rekvizity, scénická hudba, ...).

vzdělávací oblast dramatika a slovesnost

Žák

- orientuje se v literatuře (především pak v dramatu) a sleduje aktuální dění
- orientuje se v aktuálním kulturním dění, navštěvuje divadla a je schopen rozboru inscenace, textu apod.
- improvizuje a zná zákonitosti improvizace
- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace
- přijímá podněty ostatních
- sám či s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu, tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje.

3. – 4. ročník

vzdělávací oblast dramatická průprava

Žák

- je všestranný z hlediska pohybové, dramatické a hlasové složky
- samostatně vytvoří typ i charakter postavy
- zvládne vědomou stylizaci v daném žánru
- samostatně uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- tvoří jednotlivé složky divadelní inscenace (režie, dramaturgie, scénografie – scéna, kostýmy, rekvizity, scénická hudba, ...)
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání a z komunikace a spolupráce s partnerem
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního) či loutkářskými prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností
- porozumí dramaturgickému i režijnímu plánu dramatického tvaru a podílí se na jeho naplnění

- realizuje se na tvorbě absolventské inscenace.

vzdělávací oblast dramatika a slovesnost

Žák

- zařadí vybrané dílo do sociálně-kulturních souvislostí, je schopen pojmut téma a použité prostředky
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- vyhodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení
- zcela sám vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu, tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje
- vystaví a realizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesto, mimika, rekvizita, loutka aj.)
- experimentuje v různých formách
- realizuje se na tvorbě absolventské inscenace.

Práce s textem a přednes

1. – 2. ročník

Žák

- vybere vhodnou literární předlohu
- ovládá správné hlasové, mluvní (i pohybové) znalosti
- orientuje se v pojmech text, podtext, interpretace a běžně je používá
- je schopen pracovat v prostoru tak, aby jej dále rozvíjel
- dokáže řešit nenadálé situace na jevišti a to společně s hereckými partnery
- je schopen jednoduché nonverbální improvizace
- pracuje s pohybem divadelního znaku
- přináší neustále nové nápady.

3. – 4. ročník

Žák

- nabídne učiteli různé vhodné literární předlohy, obhájí svůj výběr, popíše možnosti interpretace a interpretuje
- adekvátně volí a samostatně používá výrazové prostředky pro sdělování.
- je schopen samostatně uchopit dramatickou osobu, najít vhodnou interpretaci, jež je dána vzájemnými vztahy mezi postavami a dobrat se co "nejlepší" herecké postavy
- je schopen svébytným způsobem přímo reagovat na okamžitou situaci vzniklou na jevišti
- výborně a pohotově vnímá svého hereckého partnera
- pomáhá těm, kteří se potýkají se svojí rolí a je schopen nabídnout herecké řešení
- je schopen uvažovat v rámci dané dramaturgie a režie
- v rámci celé skupiny spolupracuje na absolventském představení.

5.4.4 Studium pro dospělé

- vzdělávací obsah vymezuje s ohledem na individuální potřeby žáka učitel a uvede jej v třídní knize
- výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní umělecké vzdělávání je stejně jako ostatní obory vzdělání otevřené žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Mezi tyto žáky patří žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně-kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Základní umělecká škola Pavla Křížkovského bude pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářet vstřícné a podnětné školní prostředí s vhodným materiálním a technickým vybavením. Při vzdělávání bude kombinovat speciálně pedagogické postupy a alternativní metody s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Bude využívat didaktické a kompenzační pomůcky, které za přispění všech podpůrných opatření umožní žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, jejich směřování ke klíčovým kompetencím, k celoživotnímu učení, k možnému pracovnímu uplatnění a podpoří jejich sociální integraci.

Obsah jednotlivých předmětů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bude vždy individuálně upraven v souladu se vzdělávacími požadavky formulovanými očekávanými výstupy jednotlivých studijních zaměření či uměleckých oborů školy a skutečnými možnostmi těchto žáků.

Stanovení speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním probíhá se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka prostřednictvím školských poradenských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra) nebo zdravotních a léčebných zařízení.

6. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy vypracovat individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

U žáků, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání nebo dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální vzdělávací plán nevytváříme. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací v individuální výuce, rozšíření obsahu učiva, častá účast na žákovských a veřejných vystoupeních, účast na soutěžích apod.).

O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení nebo oboru.

7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

7.1 Hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., (Školský zákon) a vyhláškou č. 71/2005 Sb. a je stanoveno Školním řádem ZUŠ Pavla Křížkovského.

Zásady hodnocení

- 1) Základním principem hodnocení a klasifikace je pozitivní a motivující hodnocení. Při něm učitel hodnotí skutečné znalosti a dovednosti žáka, jeho přístup ke vzdělávání a výsledky umělecké činnosti a tvorby.
- 2) Cílem vzdělávání na ZUŠ není klasifikace, ale získání uměleckého vzdělávání a rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, získávání informací a učení v průběhu celého života.
- 3) Při hodnocení a při průběžné a celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- 4) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. V případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování je nutné předem sdělit, jakým způsobem má být nastudována, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována, přitom tento způsob může být použit pouze jako doplňková forma výuky.

Průběžné hodnocení žáka

Podklady pro hodnocení a klasifikaci vzdělávacích výsledků získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- a) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenost na výuku,
- b) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, postupové zkoušky od 1. ročníku po ročnících, závěrečné),
- c) analýzou výsledků činností žáka,
- d) konzultacemi s ostatními učiteli,
- e) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Žák je hodnocen průběžně – nejméně jedenkrát za měsíc.

V průběžném hodnocení může být žák hodnocen známkami ze stupnice 1–4.

Hodnocení na vysvědčení

1. Žák je v případě použití klasifikace v jednotlivých předmětech hodnocen na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - uspokojivý,
- d) 4 - neuspokojivý.

2. Žák je na konci prvního a druhého pololetí celkově hodnocen těmito stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a).

Postup žáka do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postupuje žák, který byl na konci II. pololetí celkově hodnocen stupněm prospěl(a) nebo prospěl(a) s vyznamenáním a úspěšně vykonal postupovou zkoušku. Podmínky postupových zkoušek vypracují učitelé jednotlivých předmětů.

Pravidla hodnocení žáků, postupu do vyššího ročníku a opakování ročníku se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání.

7.2 Vlastní hodnocení školy

V rámci vlastního hodnocení školy průběžně sledujeme výsledky těchto oblastí:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.